OMUL CU CARTELA GALBENĂ

PAOLO BACIGALUPI

Traducere din limba engleză
ANA-VERONICA MIRCEA

PAOLO BACIGALUPI a debutat în anul 1998, în *The Magazine of Fantasy & Science Fiction*, a stat departe de acest gen pentru câțiva ani și a revenit în noul secol, cu proze publicate în *F & SF* și *Asimov's*. Povestirea sa *Omul Calorie*[1] a câștigat Premiul Theodore Sturgeon Memorial, a fost finalistă pentru Premiul Hugo și a apărut în Antologia Dozois nr. 23; a avut, de asemenea, povestiri și în Antologiile Dozois nr. 21 și 22[2]. Bacigalupi locuiește împreună cu familia sa în vestul statului Colorado, unde lucrează la un ziar cu specific ecologic. Romanul său de debut, *The Windup Girl*, a câștigat premiile Hugo, Nebula și Campbell Memorial; a mai publicat romanul *Ship Breaker* și culegerea de povestiri *Pump Six and Other Stories*.

În povestirea cutezătoare și captivantă care urmează, este ghidul nostru printr-un Bangkok agonizant, dar mult-prea-probabil al viitorului – pe care cei mai mulți dintre noi ar prefera fără doar și poate să nu-l viziteze, dar spre care s-ar putea să ne îndreptăm, indiferent dacă ne place sau nu.

---

[1] *The Year's Best Science Fiction*, vol. 2 (Ed. Nemira, 2008).

[2] *Oameni de nisip și zgură*, publicată în *The Year's Best Science Fiction*, vol. 3 (Ed. Nemira, 2008).

Macetele scânteiază pe podeaua depozitului, reflectând conflagrația roșie dintre iută, tamarin și arcurile spiralate. Ei sunt acum pretutindeni. Bărbații cu bentițe verzi, cu sloganuri și lame umede, umede. Strigătele lor stârnesc ecouri în depozit și pe stradă. Primul său fiu s-a dus deja. Floare de Jad e de negăsit, indiferent de câte ori apasă butonul, formând numărul ei de telefon. Chipurile fiicelor sale s-au spart, lățindu-se ca fructele de durian atinse de rugina bășicată.

Izbucnesc mai multe focuri. Fumul negru îl învăluie. El aleargă prin birourile din depozitul său, pe lângă computerele în carcase din tec, cu pedale de acționare din fier, pe lângă mormanele de cenușă din locurile unde funcționarii au ars dosare peste noapte, aruncând în uitare numele oamenilor care au ajutat Tri-Clipper.

Aleargă, sufocat de căldură și de fum. În propriul său birou elegant, se repede la obloane și bâjbâie, căutându-le zăvoarele de alamă. Izbește cu umărul în obloanele albastre, în timp ce depozitul arde și bărbați cu pielea maronie dau buzna pe ușă, agitându-și cuțitele roșii, lucioase...

Tranh se trezește gâfâind.

În șira spinării i se îndeasă muchii ascuțite, de beton. O coapsă lucind de sare îl sufocă, apăsându-i fața. Împinge piciorul străinului. Pielea asudată sticlește în întuneric, ca un marcaj impresionist al trupurilor care se foiesc și se îmbrâncesc pretutindeni în jurul lui. Dau vânturi, gem și se răsucesc, carne peste carne, os frecându-se de os, viii și morții sufocați de căldură laolaltă.

Un bărbat tușește. Plămâni jilavi și rafale de salivă peste fața lui Tranh. Șira spinării și pântecul i se lipesc de pielea goală, transpirată, a străinilor de alături. Claustrofobia e tot mai puternică. Se silește s-o domolească. Se silește să stea întins, liniștit, să respire încet, adânc, în ciuda căldurii. Să guste bezna înăbușitoare cu toată paranoia din mintea unui supraviețuitor. E treaz

în timp ce alții dorm. E viu în timp ce alții au murit de mult. Își impune să stea nemișcat și ascultă.

Se aud soneriile bicicletelor. Jos, sub el, și departe, cu zece mii de trupuri mai jos, la o depărtare de o viață, e zvon de clopoței. Se târăște afară din masa de trupuri încâlcite, trăgând după sine traista de cânepă în care își păstrează averea. E în întârziere. Dintre toate zilele în care s-ar fi putut întâmpla să întârzie, asta e cea mai nepotrivită cu putință. Își aruncă traista pe umărul osos și coboară scările pe bâjbâite, încercând să pășească prin cascada de carne adormită. Își strecoară sandalele printre rude, printre amanți, printre stafii flămânde, ghemuite, rugându-se să nu alunece, să nu-și rupă vreunul dintre oasele bătrâne. Pas, tatonare, pas, tatonare.

Din grămadă se înalță o înjurătură. Trupurile se foiesc și se rostogolesc. Își regăsește echilibrul pe un palier, printre privilegiații întinși pe suprafața plată, apoi își continuă înaintarea. Coboară, coboară întruna, urmărind coturile tot mai dese ale scării, croindu-și drum pe covorul de trupuri, trupurile compatrioților săi. Pas. Tatonare. Pas. Tatonare. Încă un cot. Departe, jos, licărește o geană de lumină cenușie. Aerul proaspăt îi sărută fața, îi mângâie trupul. Cascada de carne anonimă se descompune în indivizi, bărbați și femei cu mâinile și picioarele răşchirate, întinși unul peste altul, cu betonul dur drept pernă, rezemați de canturile treptelor din casa fără ferestre a scării. Lumina cenușie devine aurie. Țiuitul soneriilor de bicicletă e acum mai puternic, e limpede ca sunetul clopoțeilor bolnavilor de cibiscoză.

Tranh se avântă afară din clădirea înaltă, în mulțimea de vânzători de orez fiert, țesători de cânepă și cărucioare cu cartofi. Își pune palmele pe genunchi și gâfâie, inspirând praful învârtejit și strivind sub tălpi balega de pe străzi, recunoscător pentru fiecare răsuflare în timp ce sudoarea i se prelinge pe

corp. De pe vârful nasului i se desprind bijuterii din sare, împroșcând cu umezeala lui trotuarul pavat cu dale de piatră roșie. Arșița ucide oameni. Ucide bătrâni. Dar el a ieșit din cuptor; nu s-a mai copt încă o dată, în pofida căldurii de furnal din anotimpul secetos.

Bicicletele și soneriile lor se scurg ca niște bancuri de crapi – sunt navetiștii deja în drum spre locurile de muncă. În spatele lui, clădirea uriașă se conturează amenințătoare, patruzeci de etaje de fierbințeală, plante agățătoare și mucegai. O ruină verticală, cu ferestre sparte și apartamente jefuite. Un vestigiu al gloriei din vechea Expansiune energetică, preschimbat acum într-un coșciug tropical fierbinte, fără aer condiționat sau electricitate care să-l protejeze de strălucirea soarelui ecuatorial. Bangkokul își ține refugiații în cerul de un albastru palid și dorește să-i păstreze acolo. Dar el a ieșit viu din locul ăla; în ciuda Lordului Bălegar, în ciuda cămășilor albe, în ciuda vârstei înaintate, a reușit să-și mai croiască încă o dată drum, coborând din ceruri.

Își îndreaptă spatele. Câțiva bărbați agită tigăi cu tăiței și scot *baozi*[1] aburinde din coșurile lor rotunde din bambus. Terciul cenușiu de orez U-Tex, bogat în proteine, umple aerul cu mirosuri de pește putrezit și de uleiuri grase, acide. Foamea înnoadă stomacul lui Tranh și o salivă păstoasă, tot ce poate aduna corpul lui deshidratat când simte mirosul mâncării, îi căptușește gura. Pisicile-demon se învârtesc în jurul picioarelor vânzătorilor ca rechinii, sperând că vor cădea câteva bucățele, sperând că vor avea ocazia să fure. Siluetele lor strălucitoare, cameleonice, își schimbă iute locul, licărind, arătându-și blănițele albe, siameze sau cu dungi portocalii înainte de a se estompa pe fundalul betonului și al mulțimii de oameni flămânzi cărora li se freacă de picioare. Tigăile sfârâie pe flăcările puternice,

[1] Chifle umplute (n. tr.).

strălucitoare, cu tentă verde de metan, răspândind mirosuri noi pe măsură ce tăițeii de orez împroașcă uleiul fierbinte. Tranh își impune să le întoarcă spatele.

Se împinge în înghesuială, trăgându-și traista de cânepă după el, ignorând oamenii pe care-i lovește și care strigă în urma lui. Victimele Incidentului se ghemuiesc în cadrul ușilor, fluturându-și membrele retezate și cerșind de la alții, care au ceva mai mult. Bărbații se așază pe taburete pentru ceai, privind cum ia naștere zăduful zilei în timp ce fumează țigări minuscule, umplute cu tutun Gold Leaf adunat de prin gunoaie, pe care le împart trecându-le din gură-n gură. Femeile flecăresc în grupuri, învârtind nervoase între degete cartele galbene, așteptând să apară cămășile albe și să aplice timbrele de reînnoire a vizei.

Oameni cu cartele galbene cât vezi cu ochii: o întreagă rasă, ajunsă în regatul Thai după ce a scăpat cu fuga din Malaysia, unde a devenit peste noapte supărătoare. Un grup masiv de refugiați, plasați sub autoritatea angajaților în cămăși albe ai Ministerului Mediului, de parcă n-ar fi altceva decât o altă specie invazivă care trebuie controlată, precum cibiscoza, rugina bășicată și gărgărița genopocită. Cartele galbene, oameni galbeni. *Huang ren* de jur împrejur, și Tranh e în întârziere acum, când are prima ocazie de a se desprinde din masa lor. Prima oportunitate, după atâtea luni petrecute ca refugiat chinez, cu cartelă galbenă. Și acum e în întârziere. Se strecoară pe lângă un vânzător de șobolani, înghițindu-și un alt șuvoi de salivă când simte mirosul de carne friptă, și aleargă în josul unei alei către pompa de apă. Se oprește brusc.

În fața lui stau la coadă alte zece persoane: bătrâni, femei tinere, mame, băiețandri.

Se prăbușește. Vrea să se dezlănțuie împotriva ghinionului. Dacă ar avea destulă energie – dacă ar fi mâncat bine cu o zi înainte, sau cu două, sau măcar cu trei, ar urla, și-ar arunca

traista în stradă și ar strivi-o sub tălpi până s-ar transforma în pulbere – dar are prea puține calorii. Nu e decât o altă ocazie irosită, datorată ghinionului adus de scări. Ar fi trebuit să-i dea Lordului Bălegar ultimul său baht[1] și să închirieze un loc-pentru-un-trup într-un apartament cu ferestre spre est, ca să vadă soarele răsărind și să se trezească devreme.

Dar s-a zgârcit. S-a zgârcit la bani. S-a zgârcit când a fost vorba de viitorul lui. De câte ori le-a spus fiilor săi că e întru totul acceptabil să cheltuiești bani ca să faci alți bani? Dar între timp s-a transformat într-un refugiat timid, cu cartelă galbenă, care l-a sfătuit să-și economisească baht-ul. Ca un șoarece ignorant de la țară, s-a ținut cu ghearele de bani și a dormit în bezna de pe scări. Ar fi trebuit să stea ca un tigru, să înfrunte interdicția de deplasare pe durata nopții și oamenii ministerului, cu cămășile lor albe și bastoanele lor negre... Iar acum e în întârziere, și duhnește a scări, și stă la coadă după alți zece oameni, și fiecare dintre ei trebuie să bea, să umple o găleată și să se spele pe dinți cu apa maronie din fluviul Chao Phraya.

A fost o vreme când le cerea angajaților săi să fie punctuali, așa cum le-o cerea și soției, și fiilor săi și concubinelor, dar asta se întâmpla când era proprietarul unui ceas de mână cu arc și îl putea privi parcurgând uniform minutele și orele. Din când în când, îi putea întoarce arcul minuscul, putea să-l asculte ticăind, putea să-și dojenească fiii pentru lenea de care dădeau dovadă. A îmbătrânit, a devenit mocăit și prost, fiindcă altminteri ar fi trebuit să prevadă asta. Așa cum ar fi trebuit să prevadă și combativitatea crescândă a Bentițelor Verzi. Când îi slăbise mintea într-un asemenea hal?

Ceilalți refugiați își încheie rând pe rând abluțiunile. O mamă cu dinți lipsă și cu florile cenușii ale ciucurelui

---

[1] Unitatea monetară de bază din Thailanda (n. tr.).

fa' gan după urechi își umple cu vârf găleata, apoi Tranh se strecoară în față.

N-are găleată. N-are decât traista. Prețioasa traistă. O atârnă în spatele pompei și înfășoară sarongul mai strâns în jurul șoldurilor înainte de a se ghemui sub țeavă. Trage de mâner cu un braț osos. Șuvoiul de apă maronie se revarsă asupra lui. Binecuvântarea fluviului. Pielea i se lasă în josul corpului odată cu greutatea apei, deformându-se precum carnea unei pisici bărbierite. Deschide gura și bea apa nisipoasă, își freacă dinții cu un deget, întrebându-se câte protozoare o fi înghițit. N-are importanță. Acum se încrede în noroc. E tot ce i-a mai rămas.

Copiii îl privesc spălându-și trupul bătrân în timp ce mamele lor caută în gunoaie, printre cojile de mango de la PurCal și printre cele de tamarin de la Steaua Roșie, sperând să găsească vreo bucățică de fruct nepătată de cibiscoză. 111mt.6[1]... Sau 111mt.7? Sau mt.8? A fost o vreme când cunoștea toate molimele create de bioinginerie, molimele care îi șubreziseră. Știa când o recoltă era pe punctul de a se compromite și când începeau să crape semințele dintr-un lot nou. Profita de cunoștințele sale ca să-și umple cliperele cu semințele și cu produsele potrivite. Dar asta a fost cu o viață în urmă.

Când își deschide traista și scoate hainele îi tremură mâinile. De ce, de bătrânețe sau de emoție? Haine curate. Haine bune. Costumul unui om bogat, din pânză albă de in.

N-a fost al lui, dar acum este, și l-a păstrat în siguranță. L-a păstrat pentru ocazia asta, chiar și atunci când și-a dorit cu disperare să-l vândă, sau să-l poarte, când vechile haine i s-au transformat în zdrențe. Își trage pantalonii în susul picioarelor ciolănoase, scoțându-și câte o sanda și balansându-se, sprijinit pe rând în câte un singur picior. Începe să-și încheie

[1] Meitneriu, element chimic radioactiv, produs pe cale artificială (n. tr.).

cămașa, grăbindu-și degetele când o voce îi șoptește în minte că timpul n-așteaptă.

– Vinzi hainele astea? Defilezi cu ele până ți le cumpără cineva cu carne pe oase?

Tranh se uită în sus – n-ar avea de ce să se uite; cunoaște vocea – și totuși se uită. Nu se poate abține. Cândva a fost un tigru. Acum nu mai e decât un șoricel înspăimântat, care tresare și e cuprins de convulsii nervoase la cel mai vag indiciu al unui pericol. Și iată-l: e Ma. Stă în fața lui, radiind. Gras și radios. Și tot atât de plin de energie ca un lup.

Ma rânjește.

– Arăți ca un manechin de sârmă de la Palawan Plaza.

– Nu-mi dau seama. Nu-mi permit să cumpăr de-acolo.

Tranh continuă să se îmbrace.

– Astea-s destul de frumoase ca să fie de la Palawan. Cum ai făcut rost de ele?

Tranh nu răspunde.

– Pe cine crezi că prostești? Sunt haine pentru un bărbat de o mie de ori mai mare decât tine.

– Nu putem fi toți grași și fericiți.

Cuvintele îi ies dintre buze ca o șoaptă. A vorbit întotdeauna pe șoptite? A fost întotdeauna un cadavru rablagit, șoptind și suspinând la fiecare amenințare? Nu. Dar îi e greu când își aduce aminte ce tigru părea cândva. Încearcă din nou, întărindu-și vocea.

– Nu putem fi toți la fel de norocoși ca Ma Ping, care locuiește la etajele de sus, alături de însuși Regele Bălegar.

Cuvintele încă îi mai sună ca un foșnet de trestii izbite de beton.

– Norocoși?

Ma râde. E atât de tânăr. Atât de mulțumit de sine.

– Eu îmi dobândesc soarta. Nu-mi spuneai așa mereu? Că norocul n-are nimic de-a face cu succesul? Că oamenii își fac singuri norocul? Râde iarăși. Și privește-te acum.

Tranh scrâşneşte din dinţi.

– Bărbaţi mai buni decât tine au ajuns la pământ.

Tot şoapta îngrozitor de timidă.

– Şi bărbaţi mai buni decât tine sunt în ascensiune.

Degetele lui Ma arată către încheietura propriei mâini. Mângâie un ceas, un cronograf excelent, vechi, cu aur şi diamante – un Rolex. Dintr-un timp care s-a dus. Dintr-un alt loc. Dintr-o altă lume. Tranh se holbează prosteşte, ca un şarpe hipnotizat. Nu-şi poate dezlipi ochii.

Ma surâde alene.

– Îţi place? L-am găsit la un anticariat, lângă Wat Rajapradit. Mi s-a părut familiar.

Tranh e tot mai furios. Dă să răspundă, apoi clatină din cap şi nu spune nimic. Timpul trece. Îşi încheie pe bâjbâite ultimul nasture, îşi trage haina şi îşi trece degetele prin ultimele fire supravieţuitoare ale părului lins şi cărunt. Dacă ar avea un pieptene... Se strâmbă. E o dorinţă stupidă. Hainele sunt de-ajuns. Trebuie să fie.

Ma râde.

– Arăţi ca o celebritate.

Ignoră-l, spune vocea din capul lui Tranh. Îşi scoate ultimii bănuţi din traista de cânepă – mărunţişul pe care l-a economisit dormind pe scară, motiv pentru care e acum într-o atât de mare întârziere – şi îi îndeasă în buzunare.

– S-ar părea că te grăbeşti. Ai o întâlnire pe undeva?

Tranh îşi face loc pe lângă el, încercând să nu tresară când se înghesuie, ocolindu-l.

– Încotro, domnule Celebritate? strigă Ma în urma lui, râzând. Domnul Trei Prosperităţi! Ai nişte informaţii pe care-ai fi dispus să ni le-mpărtăşeşti şi nouă?

La auzul strigătului se ridică mai multe capete: feţele flămânde ale oamenilor cu cartelă galbenă, gurile lor flămânde. Oameni

cu cartelă galbenă cât vezi cu ochii, privindu-l acum cu toţii. Supravieţuitorii Incidentului. Bărbaţi. Femei. Copii. Acum cunoscându-l. Recunoscându-i legenda. Un schimb de haine şi un simplu strigăt l-au scos din obscuritate. Ţipetele lor batjocoritoare curg ca o ploaie musonică.

– *Wei!* Domnule Trei Prosperităţi! Frumoasă cămaşă!

– Împărţim o ţigară, domnule Celebritate?

– Unde te grăbeşti aşa, înţolit la patru ace?

– Te-nsori?

– Îţi iei a zecea soţie?

– Ţi-ai găsit o slujbă?

– Domnule Celebritate! Ai o slujbă pentru mine?

– Încotro! Poate-ar trebui să-l urmărim cu toţii pe Bătrânul Multinaţional!

Tranh simte furnicături pe ceafă. Se scutură de spaimă. Chiar dacă-l urmăresc, pentru ei e prea târziu ca să profite. Pentru prima oară într-o jumătate de an, avantajul deprinderilor şi al cunoaşterii e de partea lui. Acum e singura dată.

Aleargă prin înghesuiala dimineţii din Bangkok, în timp ce bicicletele, ricşele şi scuterele se scurg pe lângă el. Transpiraţia îi pătrunde în haine. Îi îmbibă cămaşa bună, îi umezeşte până şi jacheta. Şi-o scoate şi o agaţă de braţ. Părul cărunt, ud leoarcă, i se lipeşte de ţeasta chelită ca un ou, cu pete hepatice. Se opreşte după fiecare cvartal, merge la pas ca să-şi recapete răsuflarea şi fluierele picioarelor încep să-l doară, respiră gâfâit şi inima bătrână îi loveşte pieptul ca un ciocan.

Ar trebui să-şi cheltuiască baht-ul luând o ricşă, dar nu se poate convinge. E în întârziere. Şi dacă a-ntârziat prea mult? Atunci baht-ul de rezervă o să fie irosit, iar el o să rabde de foame diseară. Pe de altă parte, la ce e bun un costum murat în sudoare?

Haina îl face pe om, așa le spunea fiilor săi; prima impresie e cea mai importantă. Începe bine și o să mergi mai departe. Bineînțeles că poți câștiga pe cineva etalându-ți deprinderile și cunoștințele, dar oamenii sunt în primul rând animale. Trebuie să arăți bine. Să miroși bine. Să le încânți simțurile primare. Pe urmă, când te privesc cu prietenie, le faci propunerea.

Nu de asta i-a tras o bătaie celui de-al doilea fiul al său când a venit acasă cu un tigru roșu tatuat pe umăr, de parcă ar fi fost un gangster al caloriilor? Nu de asta a plătit un stomatolog ca să îndrepte până și dinții fiicelor sale cu bambus de cultură și cu arce de cauciuc din Singapore până ce au ajuns rectilinii, ca lamele de brici?

Și nu de asta ne urăsc Bentițele Verzi din Malaysia pe noi, chinezii? Fiindcă arătam atât de bine? Fiindcă păream atât de bogați? Fiindcă vorbeam atât de frumos și lucram cu atâta sârguință, deși ei erau niște puturoși, iar noi asudam în fiecare zi?

Tranh privește un grup de scutere zburând pe lângă el, toate construite de chinezi din Thai. Niște autovehicule rapide atât de inteligente – un arc spiral de un megajoule și un volant, pedale și frâne cu fricțiune, pentru recuperarea energiei cinetice. Și toate fabricile sunt deținute, în proporție de sută la sută, de chinezi din provincia Chiu Chow. Dar prin rigolele acestei țări nu curge niciun strop de sânge de chinez din Chiu Chow. Oamenii ăștia sunt iubiți, cu toate că au venit în Regatul Thai ca *farangi*.

Dacă am fi fost asimilați în Malaysia așa cum au fost asimilați aici chinezii din Chiu Chow, oare am fi supraviețuit?

Ideea îl face pe Tranh să clatine din cap. Ar fi fost imposibil. Clanul lui ar fi trebuit să se convertească în același timp la islamism, abandonându-și toți strămoșii în iad. Ar fi fost imposibil. Poate asta era karma poporului lui, să fie distrus. Să domine cu demnitate și curaj orașele Penang și Malacca,

precum și întreaga coastă vestică a peninsulei malaysiene, pentru un scurt răstimp, și apoi să piară.

Haina îl face pe om. Sau îl ucide. Tranh înțelege în sfârșit asta. Un costum alb lucrat de Frații Hwang e, în cea mai mare măsură, o țintă. Un mecanism vechi, din aur, care ți se leagănă la încheietura mâinii, nu e nimic altceva decât o momeală. Tranh se întreabă dacă dinții perfecți ai fiilor săi mai zac încă în cenușa depozitelor firmei Trei Prosperități, dacă minunatele lor ceasuri atrag acum rechinii și crabii în calele cliperelor lui sabordate.

Ar fi trebuit să știe. Ar fi trebuit să vadă înălțându-se valul subsectelor însetate de sânge, să remarce intensificarea naționalismului. Ar fi trebuit să știe, așa cum ar fi trebuit s-o știe și bărbatul pe care-l urmărise cu două luni în urmă, că hainele de bună calitate nu-ți oferă niciun fel de protecție. Un om în costum elegant, și o cartelă galbenă pe deasupra, ar fi trebuit să știe că, pentru un dragon de Komodo, nu era nimic altceva decât o îmbucătură de momeală însângerată. Cel puțin idiotul ăla nu sângerase pe hainele lui elegante după ce terminaseră cu el cămășile albe. Nu avusese nicio deprindere care să-l ajute să supraviețuiască. Uitase că nu mai era o celebritate.

Dar Tranh învață. Cândva a învățat despre maree, despre hărțile fundurilor de mare, despre piețe și despre molimele datorate bioingineriei, despre maximizarea profiturilor și despre ținerea porții dragonului în echilibru, iar acum învață de la pisicile-demon, care-și schimbă blana și dispar din vedere, care fug de vânători la cel mai mic semn de pericol. Învață de la ciori și de la ulii, care trăiesc atât de bine adunând resturi. Astea sunt animalele pe care trebuie să le imite. Trebuie să scape de reflexele de tigru. Nu mai există tigri decât la grădina zoologică. Un tigru e întotdeauna vânat și ucis. Dar un animal mic, un animal care caută prin gunoaie, are șansa de a roade până

la os carnea unui tigru și pleacă luând cu sine ultimul costum de la Frații Hwang care va mai trece vreodată granița dinspre Malaysia. Tot clanul Hwang fiind mort și toate tiparele Hwang fiind arse, n-a mai rămas nimic, decât amintirile și antichitățile, și un bătrân care trăiește din resturi și care cunoaște deopotrivă puterea și riscurile unei înfățișări atrăgătoare.

O ricșă goală trece pe lângă el. Bărbatul care-o conduce se uită în urmă, către Tranh, cu ochi întrebători, atras de materialul de la Frații Hwang, ce flutură pe trupul lui scheletic. El ridică o mână nesigură. Ricșa încetinește.

Merită riscul? Merită să-și cheltuiască ultima rezervă cu atâta frivolitate?

A fost o vreme când trimitea flote de clipere dincolo de ocean, către Chennai, cu încărcături imense de fructe durian puturoase, fiindcă presupunea că indienii n-aveau timp să planteze soiuri rezistente înainte de a ajunge la ei noua mutație a ruginii bășicate. O vreme când cumpăra ceai negru și lemn de santal de la oamenii fluviului, mizând pe faptul că le putea vinde în Sud. Acum nu e în stare să hotărască dacă ar trebui să meargă cu ricșa sau pe jos. Ce bărbat slab a devenit! Uneori se întreabă dacă în realitate nu e cumva o stafie înfometată, prinsă între două lumi și incapabilă să evadeze, pătrunzând în oricare dintre ele.

Ricșa merge înainte, cu haina din jerseu albastru a biciclistului sclipind sub soarele tropical, în așteptarea unei decizii. Tranh îi face semn cu mâna. Biciclistul se ridică în picioare pe pedale, cu sandalele pliciuind călcâiele bătătorite, și accelerează.

Pe Tranh îl cuprinde panica. Ridică din nou mâna, aleargă după ricșă.

– Așteaptă!

Vocea lui e o șoaptă.

Ricșa se strecoară în trafic, alăturându-li-se bicicletelor și siluetelor masive, cu mers târșâit, ale megadenților elefantini.

Tranh își lasă mâna în jos, în taină recunoscător fiindcă omul cu ricșa nu l-a auzit, fiindcă soarta ultimului său baht a fost hotărâtă de o forță cu mult mai presus de el însuși.

În jurul lui, aglomerația dimineții e în toi. Sute de copii în uniforme de marinari se scurg prin porțile școlilor. Călugări în robe de culoarea șofranului se plimbă adăpostiți sub umbrele largi, negre. Un bărbat cu pălărie conică, de bambus, îl urmărește cu privirea și îi șoptește ceva prietenului său. Amândoi îl studiază. Tranh simte un fior de spaimă străbătându-i șira spinării.

Sunt pretutindeni, așa cum erau în Malacca. În gândul lui, îi numește străini, *farangi*. Însă aici el e străinul. Creatura care nu-i aparține acestui loc. Și ei o știu. O știu femeile care întind saronguri pe sârmele din balcoanele lor, o știu bărbații desculți care-și beau cafelele îndulcite. O știu vânzătorii de pește și cei de curry. O știu cu toții și Tranh abia își mai ține groaza sub control.

Bangkok nu e Malacca, își spune. Bangkok nu e Penang. Nu mai avem soții, nu mai avem ceasuri de mână din aur cu diamante, sau flote de clipere, care să fie furate. Întrebați-i pe bandiții care m-au abandonat în mlaștinile cu lipitori de la graniță. Ei au toată averea mea. Eu nu mai am nimic. Nu mai sunt tigru. Sunt în siguranță.

Pentru câteva secunde o crede. Pe urmă un băiat cu pielea de culoarea lemnului de tec taie vârful unei nuci de cocos cu o macetă ruginită și i-o oferă, și el nu poate decât să-și rețină țipătul și să fugă.

Bangkok nu e Malacca. N-or să-ți ardă depozitele și nici n-or să-ți ciopârțească funcționarii în hălci bune drept momeală pentru rechini. Își șterge sudoarea de pe față. Poate-ar fi trebuit să mai aștepte înainte de a-și pune costumul. Atrage prea mult atenția. Îl privesc prea mulți oameni. Mai bine să dispară ca o pisică-demon și să se furișeze prin oraș la adăpostul anonimatului, în loc să meargă țanțos ca un păun.

Străzile se preschimbă treptat din bulevarde mărginite de palmieri în pustietățile largi ale cartierului noilor străini. Tranh merge grăbit către fluviu, pătrunzând tot mai adânc în imperiul industrial al *farangilor* albi.

Gweilo, yang guizi, farang. Atâtea nume, în atât de multe limbi, pentru aceste maimuțe cu pielea translucidă transpirată. Cu două generații în urmă, când s-a terminat petrolul și s-au închis fabricile *gweilo*, toată lumea a crezut că plecaseră pentru totdeauna. Dar acum s-au întors. Monștrii trecutului au revenit, cu jucării și tehnologii noi. Coșmarurile cu care îl amenința mama lui invadează coastele Asiei. Demoni veritabili; nu mor niciodată.

Și el ajunge să-i venereze: pe cei de la AgriGen și de la PurCal, cu monopolurile lor asupra orezului U-Tex și a Grâului TotalNutritiv; pe frații de sânge ai bioinginerilor, care generupseseră pisicile-demon inspirându-se din povești și le lăsaseră libere în lume, să se înmulțească și să se tot înmulțească; pe sponsorii Poliției Proprietății Intelectuale, care obișnuiau să se îmbarce pe cliperele sale în căutarea infracțiunilor PI, vânând ca lupii caloriile neștampilate și cerealele cu generupturi, de parcă molimele fabricate de ei înșiși, cibiscoză și rugina bășicată, n-ar fi fost de-ajuns ca să le mențină profiturile la un nivel ridicat...

În fața lui s-a strâns un grup numeros. Tranh se încruntă. Începe să alerge, apoi își impune să revină la mersul normal. Acum e mai bine să nu-și irosească nicio calorie. La intrarea fabricii diavolilor străini numiți Frații Tennyson s-a format deja o coadă. Se întinde aproape pe un *li*[1], șerpuind dincolo de colț, pe lângă un logo cu echipamente pentru biciclete de pe poarta de fier forjat a Trustului de Cercetare Sukhumvit, pe lângă dragonii încleștați de la PurCal, filiala Asia de Est, și pe lângă Mishimoto & Co,

---

[1] Unitate de măsură chinezească tradițională, egală cu 500 metri (n. tr.).

inteligenta companie japoneză specializată în dinamica fluidelor, care a întocmit cândva proiectele cliperelor lui Tranh.

Se spune că Mishimoto e plină de oameni mecanici. Plină de trupuri create prin generuptare ilegală, care se mişcă, şi vorbesc, şi merg clătinându-se, în felul lor aparte – şi iau orezul de la gura oamenilor adevăraţi. Creaturi cu nici mai mult nici mai puţin de opt braţe, ca zeii hinduşi, fiinţe fără picioare, ca să nu poată fugi, creaturi cu ochii cât ceştile de ceai, care nu pot vedea la mai mult de doi metri înaintea lor, dar cercetează totul cu o curiozitate imensă, amplificată. Însă nimeni n-are cum să vadă ce se petrece în interior şi, dacă toate astea le sunt cunoscute cămăşilor albe de la Ministerul Mediului, atunci japonezii inteligenţi le plătesc bine ca să le ignore crimele împotriva biologiei şi a religiei. Există probabil un singur lucru asupra căruia pot cădea de acord un bun budist şi un bun musulman, ba până şi un *farang* creştin grahamit: creaturile mecanice n-au suflet.

Cu mult timp în urmă, când a cumpărat cliperele de la Mishimoto, Tranh nu s-a sinchisit de asta. Acum se întreabă dacă monstruozităţile mecanice nu muncesc cumva în spatele porţilor înalte, în timp ce indivizii cu cartele galbene stau în afara lor şi cerşesc.

Tranh îşi târşeşte picioarele, înaintând în ritmul cozii. Poliţişti cu bastoane şi puşti cu arc patrulează pe lângă oamenii plini de speranţe, făcând glume despre *farangii* care vor să lucreze pentru *farangi*. Arşiţa dogoritoare coboară fără milă asupra bărbaţilor înşiruiţi în faţa porţii.

– Oho! În hainele astea arăţi ca o pasăre frumoasă.

Tranh tresare. Li Shen, Hu Laoshi şi Lao Xia stau la rând, îngrămădiţi laolaltă. Un trio de bătrâni, la fel de patetici cum e el însuşi. Hu flutură a invitaţie o ţigară proaspăt rulată, făcându-i semn să li se alăture. Tranh aproape că-ncepe să tremure la vederea tutunului, dar îşi impune să refuze. Hu repetă

oferta de trei ori, și el își permite în cele din urmă să accepte, recunoscător fiindcă Hu e în bani și întrebându-se cum și-a dobândit neașteptata bogăție. Dar, pe de altă parte, Hu e mai puternic decât ei, ceilalți. Un bărbat cu o roabă câștigă mai mult dacă lucrează atât de repede ca Hu.

Tranh își șterge transpirația de pe frunte.

– O grămadă de solicitanți.

Cei trei râd de consternarea lui.

Hu aprinde o țigară pentru Tranh.

– Credeai cumva că știi un secret?

Tranh ridică din umeri și trage fumul adânc în piept, apoi îi întinde țigara lui Lao Xia.

– Un zvon. Zeul Cartof a spus că fiul fratelui său mai mare a fost promovat. M-am gândit că trebuie să rămână un gol mai jos, pe poziția pe care a lăsat-o în urmă.

Hu rânjește.

– Tot de-acolo am auzit și eu. „Eee. O să fie bogat. Conduce cincisprezece funcționari. Eee. O să fie bogat." M-am gândit că aș putea fi unul dintre cei cincisprezece.

– Măcar zvonul a fost adevărat, spune Lao Xia. Și nepotul Zeului Cartof nu e singurul care-a fost promovat.

Se scarpină la ceafă, o mișcare convulsivă, ca a unui câine în luptă cu puricii. Franjurile cenușii de *fa'gan* îi pătează coatele și trag cu ochiul din adânciturile asudate din spatele urechilor sale, în locurile de unde i s-a retras părul. Uneori glumește în privința asta: se poate rezolva cu câțiva bănuți. O glumă bună. Dar azi se scarpină și pielea din spatele urechilor lui e crăpată și sângerândă. Observă că îl privește toată lumea și își lasă brusc mâna în jos. Se strâmbă și dă țigara mai departe, lui Li Shen.

– Câte locuri? întreabă Tranh.

– Trei. Trei funcționari.

Tranh se strâmbă.

– Numărul meu norocos.

Li Shen privește în lungul cozii prin ochelarii săi cu lentile cât fundul de borcan.

– Cred că suntem prea mulți, chiar dacă numărul tău norocos e cinci sute cincizeci și cinci.

Lao Xia râde.

– Între noi patru fie vorba, sunt deja prea mulți. Îl bate pe umăr pe bărbatul aflat chiar înaintea lor. Unchiule. Ce meserie ai avut înainte?

Străinul se uită peste umăr, surprins. Cândva a fost un gentleman distins, dacă judeci după gulerul lui de om de știință și după pantofii din piele fină, acum scâlciați și înnegriți de cărbunele adunat din gunoaie.

– Am fost profesor de fizică.

Lao Xia dă din cap.

– Vedeți? Toți suntem ultracalificați. Eu am supravegheat o plantație de arbori de cauciuc. Propriul nostru profesor are diplomă de specialist în dinamica fluidelor și în proiectarea materialelor. Hu a fost un doctor excelent. Și iată-l și pe prietenul nostru de la Trei Prosperități. N-a avut o simplă companie comercială. Mai degrabă una multinațională.

Savurează cuvântul. Îl repetă.

– Multinațională.

Sună bizar, puternic, seducător.

Tranh își lasă capul în jos, jenat.

– Ești prea amabil.

– *Fang pi*[1]. Hu trage din țigară, o dă mai departe. Tu ai fost cel mai bogat dintre noi toți. Și acum uită-ne aici, niște bătrâni care se luptă pentru posturi de oameni tineri. Fiecare dintre noi e supracalificat, de zeci de mii de ori.

---

[1] Prostii (n. tr.).

– Eu am fost consilier juridic executiv la Standard & Commerce! exclamă bărbatul din spatele lor.

Lao Xia se strâmbă la el.

– Cui îi pasă, pierde-vară? Acum nu mai ești nimic.

Avocatul bancar îi întoarce spatele, jignit. Lao Xia rânjește, trage cu putere din țigara rulată manual și o întinde iarăși lui Tranh. Hu îl înghiontește pe Tranh, dându-i peste cot când începe să pufăie din țigară.

– Uite! Vine bătrânul Ma.

Tranh se uită cu atenție, suflă repede fumul. Pentru o clipă se gândește că Ma l-a urmărit, dar nu e așa. Nu e decât o coincidență. Sunt în cartierul cu fabrici *farang*. Ma lucrează pentru diavolii străini, le ține registrele. Registrele unei companii de arcuri spiralate. Viața-Arcurilor. Da, Viața-Arcurilor. E firesc ca Ma să se afle acolo, să vină la lucru călătorind confortabil, în spatele omului care asudă conducând ricșa.

– Ma Ping, spune Li Shen. Am auzit că acum stă la etajul de sus. Sus, alături de însuși Lordul Bălegar.

Tranh se încruntă.

– Cândva l-am concediat. Acum zece mii de ani. Leneș și hoț.

– E atât de gras.

– I-am văzut nevasta, spune Hu. Și fiii. Amândoi sunt depozite de grăsime. Mănâncă în fiecare seară carne. Băieții sunt mai grași decât grăsimea. Plini de proteine U-Tex.

– Exagerezi.

– Mai grași decât noi.

Lao Xia își scarpină o coastă.

– Și bambusul e mai gras decât tine.

Tranh îl privește pe Ma Ping deschizând o ușă a fabricii și strecurându-se înăuntru. Trecutul e trecut. E o nebunie să trăiești în trecut. Acolo nu e nimic pentru el. Niciun ceas de mână, nicio concubină, nicio pipă cu opiu și nicio sculptură din

jad a milostivei Quan Yin[1]. Niciun cliper splendid, tăind apele la intrarea în port, cu o avere în cală. Clatină din cap și îi întinde țigara aproape terminată lui Hu, ca să recupereze tutunul rămas, să-l poată folosi mai târziu. În trecut nu e nimic pentru el. Ma e în trecut. Compania de Comerț Trei Prosperități e în trecut. Cu cât își amintește mai curând cum stau lucrurile, cu atât mai repede va reuși să iasă din gaura asta îngrozitoare.

Cineva strigă din spatele lui:

– *Wei!* Chelule! Când te-ai băgat în față? Treci în spate! Stai la coadă, ca noi toți!

– Să stea la coadă? strigă Lao Xia drept răspuns. Nu fi prost! Își flutură mâna către șirul de oameni dinaintea lor. Câte sute sunt în fața noastră? N-are nicio importanță unde stă.

Alții încep să susțină plângerea nemulțumitului. Plângându-se la rândul lor.

– Treci la coadă! *Pai dui! Pai dui!*

Zarva ia amploare și polițiștii o pornesc de-a lungul cozii, legănându-și nepăsători bastoanele. Nu sunt cămăși albe, dar nu se topesc nicidecum de dragul cartelelor galbene flămânde.

Tranh face semne împăciuitoare către mulțime și către Lao Xia.

– Firește. Firește. Trec la coadă. N-are nicio importanță.

Își ia rămas-bun și își târșește pașii de-a lungul șarpelui unduitor de carduri galbene, căutându-i coada îndepărtată.

Toată lumea e trimisă acasă cu mult înainte de a ajunge acolo.

O noapte de umblat prin gunoaie. O noapte a foamei. Tranh caută pe aleile întunecate, evitând căldura de temniță verticală din turnuri. Pisicile-demon se agită și se împrăștie în fața lui, unduind în valuri. Lumina felinarelor cu metan pâlpâie, arde prost și se stinge, înnegurând orașul. Tranh e înfășurat în

---

[1] Zeița bunătății și a compasiunii în religia budistă (n. tr.).

catifeaua fierbinte a beznei, cu miros fetid de fructe putrede. Greu și umed, aerul se încovoaie. Întunecimea e încă înăbușitoare. Tarabe goale în piață. La un colț de stradă, niște actori transformă în ritmuri stilizate poveștile despre Ravana[1]. Pe una dintre străzile principale, megadenții ieșiți din schimbul doi își târâie picioarele către casă ca niște munți cenușii, cu umbrele lor îngrămădite laolaltă călăuzite de scânteierea uniformelor aurii ale asociației dresorilor.

Pe alei, copii cu cuțite strălucitoare, argintii, vânează cartele galbene imprudente și thailandezi beți, dar Tranh le cunoaște obiceiurile sălbatice. Cu un an în urmă nu i-ar fi observat, dar acum a căpătat un har paranoic al supraviețuirii. Creaturile de soiul lor nu sunt cu nimic mai rele decât rechinii: le ghicești intențiile cu ușurință, le eviți cu ușurință. Stomacul lui Tranh nu se strânge de frica acestor vânători brutali care îți sar în ochi; cameleonii, oamenii obișnuiți, care muncesc și fac cumpărături și zâmbesc și *wai* cu atâta prietenie – și se dezlănțuie fără avertisment – sunt cei care-l umplu de spaimă.

Răscolește în mormanele de gunoaie, luptându-se cu pisicile-demon în căutarea mâncării, dorindu-și să fie destul de iute ca să prindă și să ucidă una dintre felinele astea aproape invizibile. Adună fructe de mango aruncate, le studiază atent cu ochii lui bătrâni, apropiindu-le și apoi îndepărtându-le, mirosindu-le, pipăindu-le exteriorul atins de rugina bășicată și aruncându-le apoi deoparte când își dezvăluie petele roșii din interior. Unele își mai păstrează mirosul plăcut, dar nici măcar ciorile n-ar accepta ceva atât de contaminat. Ar ciuguli cu zel un leș puhav, dar nu s-ar hrăni cu rugină bășicată.

În josul străzii, lacheii Lordului Bălegar adună cu lopețile dejecțiile animale, le îndeasă în saci pe care-i aruncă în cuvele

[1] Regele demonilor din religia hindusă (n. tr.).

montate pe triciclete: recolta nopții. Îl privesc suspicioși. Tranh se uită cu ochi prudenți, evită provocările și își târșește picioarele mai departe. Oricum n-are nimic de gătit, n-are de ce să facă focul cu balegă furată, n-are unde s-o vândă pe piața neagră. Monopolul Lordului Bălegar e prea puternic. Se întrebă cum ar putea să-și găsească un loc în branșa culegătorilor de balegă, să-și garanteze supraviețuirea alimentând compostul pentru plantele consumatoare de metan din Bangkok. Dar nu e decât un vis de opioman; nicio cartelă galbenă nu se poate strecura într-un club atât de select.

Tranh ia un alt mango și înlemnește. Se lasă în jos, privind cruciș. Împinge într-o parte foile volante cu plângeri tipărite împotriva Ministerului Comerțului și fluturașii care solicită construirea unui nou Templu al Fluviului, placat cu aur. Dă deoparte cojile înnegrite de banană și scormonește în gunoaie. Sub întregul morman găsește o bucată, pătată și răsucită, dar încă lizibilă, din ceea ce trebuie să fi fost cândva un panou publicitar plasat probabil deasupra acelei piețe: *ogistică. Transport. Comer* – și, sub cuvinte, silueta superbă a Stelei Răsăritului: o parte a emblemei Tri-Cliperului firmei Trei Prosperități, navigând cu vânt din pupa, rapid și lucios ca un rechin: o imagine a ceea ce poate face tehnica de vârf cu polimeri din ulei de palmier, cu pânze tot atât de bine conturate și de albe ca aripile de pescăruș.

Își întoarce fața, copleșit. E ca și cum ar fi deschis un mormânt în care s-ar fi descoperit pe sine însuși. Mândria lui. Orbirea lui. Dintr-o vreme când se credea în stare să rivalizeze cu diavolii străini, să devină un magnat al transporturilor maritime. Un Li Ka Shing[1] sau un Richard Kuok[2] renăscut pentru Noua

---

[1] Om de afaceri prosper din Hong Kong, născut în 1928 (n. tr.).

[2] Probabil Robert Kuok Hock Nien, n. 1923, om de afaceri chinez influent din Malaysia (n. tr.).

Expansiune. Să reconstituie fala navigației și a comerțului chinezesc din provincia Nanyang. Și iată, ca o palmă peste față, o porțiune din ego-ul lui, îngropată sub putregai, rugină bășicată și urină de pisică-demon.

Caută în jur, bâjbâind cu mâinile după o altă porțiune din panou și întrebându-se dacă mai acționează cineva vreo pedală ca să telefoneze la numărul acela vechi, dacă secretarul pe care îl plătea cândva el însuși stă în continuare la biroul lui, lucrând pentru un nou stăpân, probabil un malaysian get-beget, impecabil din punct de vedere al descendenței și al religiei. Întrebându-se dacă puținele clipere pe care n-a reușit să le sabordeze mai navighează încă pe mări și între insulele arhipelagului. Își impune să înceteze căutarea. Chiar dacă ar avea bani, n-ar suna la numărul ăla. N-ar irosi caloriile. N-ar putea să mai suporte încă o dată pierderea.

Își îndreaptă spatele, punând pe fugă pisicile-demon care s-au strecurat prea aproape. În piața asta nu găsești nimic altceva decât coji de fructe și balegă încă neadunată. Și-a irosit din nou caloriile. Au fost mâncați până și gândacii de bucătărie și necrofagii. Poate să mai caute încă douăsprezece ore și tot n-o să găsească nimic. Prea mulți oameni au ajuns aici înaintea lui, au ros din aceste oase.

În drum spre casă, se ascunde de trei ori de cămășile albe, se ghemuiește de trei ori în întuneric când trec țanțoșe pe lângă el. Se chircește când ajung prea aproape, își blestemă costumul alb, atât de vizibil în întuneric. A treia oară, prin vene i se scurge, fierbinte, o teamă superstițioasă. Hainele lui de om bogat par să atragă patrulele Ministerului Mediului, par însetate de moartea celui care le poartă. Bastoane negre se rotesc în mâini nepăsătoare, la nu mai mult de câțiva centimetri de fața lui. Puștile cu arc strălucesc argintii în beznă. Vânătorii

lui se află atât de aproape încât le poate număra periculoasele cartușe disc, cu lamele, din bandulierele de iută. O cămașă albă se oprește să urineze pe aleea unde s-a ghemuit Tranh și nu-l vede numai fiindcă partenerul său stă în mijlocul străzii și vrea să verifice permisele culegătorilor de balegă.

Tranh înăbușă de fiecare dată impulsul panicii care îi cere să-și sfâșie hainele prea opulente, scufundându-se în siguranța anonimatului. Capturarea lui de către cămășile albe nu e decât o chestiune de timp. Până când își vor roti bastoanele negre, transformându-i țeasta de chinez într-o mască de sânge și os. Mai bine să alerge gol prin noaptea fierbinte decât să umble țanțoș ca un păun și să moară. Și totuși nu e în stare să abandoneze cu desăvârșire costumul blestemat. E orgoliu? E prostie? Îl păstrează totuși, deși croiala lui arogantă îl umple de o spaimă ce îi transformă mațele în apă.

Când ajunge acasă, s-au stins până și felinarele cu gaz de pe marile bulevarde Sukhumvit și Rama IV. În dughenele de lângă turnul Lordului Bălegar tigăile mai sunt încă pe foc, pentru cei câțiva muncitori destul de norocoși ca să aibă de lucru în timpul nopții și permise de circulație după ora stingerii. Pe mese pâlpâie lumânări din seu de porc. Tăițeii cad în tigăile încinse împroșcând și sfârâind. Cămășile albe se plimbă tacticoase pe alături, cu ochii la cartelele galbene de pe scaune, asigurându-se că niciunul dintre străini nu are tupeul să doarmă în aer liber, sforăind în timp ce mânjește trotuarele cu prezența sa.

Tranh pătrunde în umbra dominatoare și protectoare a turnurilor, în siguranța aproape extrateritorială a influenței Lordului Bălegar. Se împleticește către ușile clădirii înalte și către zăduful din interior, întrebându-se cât de sus va trebui să urce ca să găsească un ungher liber pe casa scării.

– N-ai primit slujba, nu-i așa?

Tranh se chirceşte la auzul vocii. Iarăşi Ma Ping, aşezat la o masă de pe trotuar, odihnindu-şi mâna alături de o sticlă de whisky. Faţa îi e îmbujorată de alcool, strălucitoare ca o lanternă de hârtie roşie. Pe masă sunt împrăştiate farfurii din care n-a mâncat decât jumătate. Destul cât să sature cu uşurinţă alţi cinci oameni.

Imaginile lui Ma se războiesc în capul lui Tranh: tânărul funcţionar trimis cândva să-şi facă bagajele fiindcă se dovedise prea isteţ la lucrul cu abacul, bărbatul care are un fiu gras, bărbatul care a plecat devreme, bărbatul care l-a implorat să-l angajeze la Trei Prosperităţi şi care acum se împăunează prin Bangkok purtând la încheietura mâinii ultimul bun preţios care îi aparţinuse – singurul obiect pe care nu i l-au furat nici măcar bandiţii de la graniţă. Tranh se gândeşte că soarta e într-adevăr crudă fiindcă l-a adus atât de aproape de un om pe care-l considera cândva cu mult mai prejos.

În ciuda intenţiei de a face paradă de curaj, cuvintele îi sună încă o dată ca o şoaptă timidă.

– Ce-ţi pasă?

Ma ridică din umeri, îşi toarnă whisky.

– Fără costumul ăla nu te-aş fi remarcat la coadă. Arată cu capul către hainele ude de sudoare ale lui Tranh. Bună idee să te-mbraci de gală. Însă ai fost mult prea spre coada rândului.

Tranh vrea să plece, să ignore javra arogantă, dar resturile de biban fiert în abur, de *laap*[1] şi de tăiţei de orez U-Tex din farfuriile celuilalt sunt chinuitor de aproape. Crede că simte miros de carne de porc şi nu se poate împiedica să saliveze. Gingiile lui tânjesc la gândul că ar putea mesteca din nou carne şi se întreabă dacă dinţii lui ar accepta un lux atât de teribil...

---

[1] Salată de carne (n. tr.).

Își dă deodată seama că se holbează. Că stă acolo de ceva timp, sorbind din ochi resturile mesei lui Ma. Și că Ma îl privește. Sângele îi năpădește obrajii și dă să plece.

– Știi, spune Ma, n-am cumpărat ceasul tău ca să-ți fac în ciudă.

Tranh se oprește brusc.

– Atunci de ce?

Degetele lui Ma rătăcesc pe flecușteţul din aur cu diamante, apoi par să-și recapete controlul. Întinde în schimb mâna spre paharul cu whisky.

– Am vrut un memento. Anti ego.

Tranh scuipă.

– *Fang pi.*

Ma scutură energic din cap.

– Nu! E adevărat. Se întrerupe. Oricine se poate prăbuși. Dacă Trei Prosperități se poate prăbuși, atunci mi se poate întâmpla și mie. Am vrut să țin minte asta. Ia încă o înghițitură de whisky. Ai avut dreptate când m-ai concediat.

– Atunci erai de altă părere, pufnește Tranh.

– Eram furios. Atunci nu știam că-mi salvai viața. Ridică din umeri. Dacă nu m-ai fi dat afară, n-aș fi plecat niciodată din Malaysia. Nu mi-aș fi dat niciodată seama că se apropie Incidentul. Aș fi investit prea mult în rămânerea pe loc.

Se saltă pe neașteptate în picioare și-i face semn lui Tranh să i se alăture.

– Vino. Bea ceva. Mănâncă. Îți datorez măcar atât. Mi-ai salvat viața. Nu te-am răsplătit cum s-ar fi cuvenit. Așază-te.

Tranh îi întoarce spatele.

– Nu mă disprețuiesc chiar atât de mult.

– Îți place bravada într-o asemenea măsură încât nu poți accepta mâncarea pe care ți-o oferă un om? Nu te încrâncena. Puțin îmi pasă dacă mă urăști. Nu vreau decât s-accepți mâncarea mea. Înjură-mă mai târziu, când o să ai burta plină.

Tranh încearcă să-și țină foamea sub control, să-și impună să plece, dar nu poate. Cunoaște bărbați destul de bravi ca să moară de foame înainte de a primi resturile lui Ma, dar el nu e unul dintre ei. Poate că o fi fost, cu o viață în urmă. Dar umilințele noii sale existențe l-au învățat foarte multe, dezvăluindu-i cine e în realitate. Acum nu-și mai face nicio iluzie încântătoare. Se așază. Ma radiază și împinge felurile de mâncare pe jumătate consumate de-a curmezișul mesei.

Tranh se gândește că într-o viață anterioară trebuie să fi făcut ceva foarte grav, dacă merită acum o asemenea umilință, dar se vede totuși nevoit să lupte cu imboldul de a-și îngropa degetele în bunătățile grase, mâncând cu mâinile. Proprietarul dughenei de pe trotuar aduce în cele din urmă o pereche de bețișoare pentru tăiței și o furculiță și o lingură pentru restul mâncării. Tăițeii și carnea tocată de porc îi alunecă pe gât. Încearcă să mestece, dar imediat ce simte mâncarea atingându-i limba o și înghite cu lăcomie. Și altă îmbucătură îi calcă pe urme. Își ridică farfuriile la buze, adunând cu lingura toate resturile lăsate de Ma. Peștele, și coriandrul moale, și uleiul gros și fierbinte îi alunecă în stomac ca o binecuvântare.

– Bun. Bun.

Ma își flutură mâna către proprietarul dughenei de noapte și un pahar pentru whisky e spălat repede și îi este adus.

În timp ce îl umple, mirosul pătrunzător al alcoolului plutește în jurul lui Ma ca o aură. Când îi pătrunde aroma în nări, Tranh își simte pieptul încordându-se. Uleiul îi acoperă bărbia de care, în grabă, a uitat. Își șterge gura cu brațul, privind cum se revarsă lichidul chihlimbariu în pahar.

Tranh bea pe vremuri coniac: XO. Importat de cliperele sale. Fabulos de scump din cauza costurilor de transport. O aromă a diavolilor străini, de dinainte de Reducerea Energiei. O stafie din istoria Utopică, revigorată de noua Expansiune și de

faptul că înțelesese el însuși că lumea se micșora iarăși. Cu noile modele de cocă și cu progresele din domeniul polimerilor, cliperele lui navigau pe tot globul și aduceau lucruri din legende. Și, indiferent de religia pe care o practicau, clienții lui malaysieni erau încântați să le cumpere. Ce profit scosese. Își impune să alunge gândul, în timp ce Ma împinge paharul către el și îl ridică pe al său într-un toast. Asta a fost în trecut. Totul a fost în trecut.

Beau amândoi. Whisky-ul îl arde, Tranh îl simte cald în pântec, alături de chili, de pește, de porc și de uleiul fierbinte în care au fost prăjiți tăițeii.

– E într-adevăr mare păcat că n-ai obținut slujba aia.

Tranh se strâmbă.

– Nu te bucura de răul altuia. Soarta se echilibrează în felul ei. Am învățat asta.

Ma își flutură mâna.

– Nu mă bucur de răul altuia. Suntem prea mulți, ăsta e adevărul. Erai calificat de zece mii de ori pentru postul ăla. Pentru orice post. Soarbe din whisky, se uită la Tranh peste buza paharului. Ți-aduci aminte când mi-ai spus că sunt un gândac de bucătărie leneș?

Tranh ridică din umeri; nu-și poate lua ochii de la sticla de whisky.

– Ți-am spus și lucruri mai rele.

Așteaptă să vadă dacă Ma o să-i umple din nou paharul. Întrebându-se cât de bogat e, cât de departe va merge cu generozitatea. Detestând faptul că joacă rolul cerșetorului în fața unui băiat pe care a refuzat cândva să-l păstreze printre funcționarii săi și care o face acum pe lordul... care, într-o etalare de îndrăzneală, umple cu vârf paharul lui Tranh, lăsând whisky-ul să se reverse într-o cascadă chihlimbarie, sub lumina pâlpâitoare a lumânărilor.

Ma termină de turnat și se holbează la băltoaca pe care a creat-o.

– Lumea s-a-ntors într-adevăr pe dos. Tinerii domnesc asupra bătrânilor. Malaysienii îi strivesc pe chinezi. Și diavolii străini se întorc pe țărmurile noastre, ca peștii puhavi după o epidemie de *ku-shui*. Ma zâmbește. Trebuie să stai cu urechile ciulite, să nu scapi nicio oportunitate. Nu ca bătrânii ăia de pe trotuar, care așteaptă să muncească din greu. Găsește o nișă nouă. Eu așa am făcut. De-asta mi-am găsit o slujbă.

Tranh se strâmbă.

– Ai ajuns aici în vremuri mai norocoase. Îl ia pe celălalt peste picior, încurajat de stomacul plin și de alcoolul care-i încălzește fața și membrele: Oricum, n-ar trebui să fii prea mândru. Din punctul meu de vedere, locuind aici, în turnul Lordului Bălegar, încă mai miroși a laptele mamei. Nu ești decât Lordul Cartelelor Galbene. Și ce-nseamnă de fapt asta? Încă n-ai urcat până la gleznele mele, domnule Celebritate.

Ma face ochii mari. Râde.

– Nu. Sigur că nu. Cândva, poate. Dar încerc să-nvăț de la tine. Zâmbește ușor și arată cu capul spre Tranh, dând de înțeles că vorbește despre decăderea lui: Totul, în afară de acest post-scriptum.

– E adevărat că la etajele de sus sunt ventilatoare cu manivelă? Că acolo e răcoare?

Ma își ridică privirea spre clădirea amenințător de înaltă.

– Da. Bineînțeles. Și oameni cu calorii care le-nvârtesc. Și aduc apă sus pentru noi, și alții acționează ca balast în ascensor – urcă și coboară toată ziua – făcându-i favoruri Lordului Bălegar. Râde și toarnă mai mult whisky, îi face semn lui Tranh să bea. Însă ai dreptate. De fapt nu-nseamnă nimic. E într-adevăr un palat sărăcăcios.

Dar acum nu mai are importanță. Familia mea se mută mâine. Avem permise de rezidență. Mâine, când iau salariul,

ne mutăm. Pentru noi s-a terminat cu cartelele galbene. Nu-i mai plătim pe lacheii Lordului Bălegar. Nu mai avem probleme cu cămășile albe. E totul aranjat cu Ministerul Mediului. Predăm cartelele galbene și devenim thailandezi. O să fim imigranți. Nu doar o simplă specie invadatoare. Își saltă paharul. De aceea sărbătoresc.

Tranh se încruntă.

– Trebuie să fii încântat. Își termină băutura și își așeză paharul pe masă cu o lovitură surdă. Dar nu uita, cuiul care se saltă coboară înapoi, bătut cu ciocanul.

Ma clatină din cap și zâmbește, cu alcoolul strălucindu-i în privire.

– Bangkok nu e Malacca.

– Și Malacca nu era Bali. Și pe urmă au venit cu macetele și cu puștile lor cu arc, ne-au stivuit capetele în șanțuri și ne-au trimis trupurile și sângele în josul fluviului, către Singapore.

Ma ridică din umeri.

– Asta a fost în trecut. Își flutură mâna spre omul cu tigaia, cerând mai multă mâncare. Acum trebuie să ne facem un cămin aici.

– Crezi că poți? Crezi că nicio cămașă albă n-o să-și împodobească ușa cu pielea ta bătută-n cuie? Nu-i putem face să ne placă. Aici norocul ne e potrivnic.

– Norocul? Când a devenit domnul Trei Prosperități atât de superstițios?

Mâncarea lui Ma sosește, crabi minusculi prăjiți, crocanți, sărați și fierbinți, cu ulei, pentru ca Ma și Tranh să-i ia cu bețișoarele și să-i ronțăie, și niciunul nu e mai mare decât vârful degetului mic. Ma ia unul și-l crănțăne în dinți.

– Când a devenit domnul Trei Prosperități atât de nevolnic? Când m-ai concediat, ai spus că mi-am făcut singur norocul. Și acum zici că n-ai noroc? Scuipă pe trotuar. Am

văzut creaturi mecanice cu mai multă dorință de a supraviețui decât tine.

– *Fang pi.*

– Nu! E adevărat. În barul unde merge șeful meu e o fată mecanică japoneză. Ma se apleacă spre Tranh. Arată ca o femeie adevărată. Și face lucruri dezgustătoare. Rânjește. Îți întărește cocoșelul. Dar n-o auzi plângându-se de noroc. Fiecare cămașă albă din oraș poate plăti ca s-o arunce în instalațiile pentru compost cu metan și ea e totuși în picioare, în clădirea ei înaltă, dansând în fiecare noapte, în fața tuturor. Arătându-și întregul ei trup fără suflet.

– Nu e cu putință.

Ma ridică din umeri.

– Spune așa dacă-ți place. Dar eu am văzut-o. Și nu rabdă de foame. Acceptă orice îmbucătură și orice bănuț îi iese în cale, și supraviețuiește. Cămășile albe, sau edictele Regatului, sau dușmanii japonezilor, sau fanaticii religioși n-au nicio importanță; ea dansează de luni bune.

– Cum reușește să supraviețuiască?

– Mite? Poate vreun *farang* urât, care se bălăcește în dezmățul ei? Cine știe? Nicio fată adevărată nu s-ar purta așa. Îți stă inima în loc. Când face lucrurile alea uiți c-o acționează un mecanism. Râde, apoi se uită cu asprime la Tranh. Nu-mi vorbi mie despre noroc. În tot Regatul nu există destul ca s-o țină pe ea în viață atât timp. Și știm că nu karma o ajută să supraviețuiască. Ea n-are karmă.

Tranh ridică nehotărât din umeri și își aruncă mai mulți crabi în gură.

Ma rânjește.

– Știi că am dreptate. Își golește paharul de whisky și îl trântește pe masă. Ne facem singuri norocul! Propria soartă. Într-un bar public e o fată mecanică și eu am o slujbă la un

farang bogat, care nu e în stare nici măcar să-și găsească fundul fără ajutorul meu! Bineînțeles că am dreptate. Își toarnă mai mult whisky. Treci peste autocompătimire și cațără-te afară din gaură. Diavolii străini nu-și fac griji din cauza norocului sau a sorții, și uită-te cum se întorc aici, ca un virus proaspăt modificat! Nici măcar Reducerea Energiei nu i-a oprit. Sunt ca o altă invazie de pisici-demon. Dar ei își fac singuri norocul. Nici măcar nu sunt sigur dacă în viziunea lor există karmă. Și, dacă niște proști ca *farangii* ăștia pot avea succes, atunci noi, chinezii, nu putem fi ținuți prea mult la pământ. Bărbații își fac singuri norocul, așa mi-ai spus când m-ai dat afară. Ai spus că-mi adusesem ghinion singur și că nu puteam da vina decât pe mine însumi.

Tranh își ridică privirea spre Ma.

– Poate-aș putea lucra la compania ta. Zâmbește larg, încercând să nu pară disperat. Aș putea face bani pentru șeful tău leneș.

Pleoapele umbresc ochii lui Ma.

– Ah. E greu. Greu de spus.

Tranh știe că ar trebui să accepte refuzul politicos, că ar trebui să tacă. Dar, cu toate că o parte din el dă înapoi, gura i se deschide iarăși, insistând, pledând.

– Poate ai nevoie de un asistent? Ca să țină registrele? Știu limba lor de demoni. Am învățat-o singur, când făceam afaceri cu ei. Aș putea fi de folos.

– Am destul de puține lucruri de făcut.

– Dar dacă e atât de prost cum spui...

– Prost, da. Dar nu un idiot care n-ar observa un om în plus în încăperea unde lucrează. Birourile noastre sunt destul de aproape unul de altul. Gesticulează cu o mână. Crezi că n-ar observa un chinez deșirat ghemuit lângă pedala computerului său?

– Atunci în fabrica lui?

Dar Ma clatină deja din cap.

– Te-aş ajuta dacă ar fi cu putinţă. Dar asociaţiile megadenţilor controlează energia, iar cele ale inspectorilor de linie sunt apropiate de *farang* şi, nu vreau să te jignesc, dar nimeni n-o să creadă că eşti un savant materialist. Clatină din cap. Nu. Nu există nicio posibilitate.

– Orice slujbă. Chiar şi să adun balega cu lopata.

Dar Ma clatină acum din cap cu şi mai multă vigoare, iar Tranh reuşeşte în sfârşit să-şi controleze limba, să pună cep diareii de rugăminţi.

– Nu contează. Nu contează. Se sileşte să zâmbească. Sunt sigur c-o să apară ceva de lucru. Nu sunt îngrijorat. Ia sticla de whisky Mekong şi umple din nou paharul lui Ma, întorcând-o cu gura în jos şi golind-o, în ciuda protestelor celuilalt.

Îşi ridică paharul pe jumătate gol şi toastează în cinstea tânărului care s-a dovedit mai bun decât el, înainte de a sorbi tot alcoolul dintr-o singură înghiţitură rapidă. Sub masă, pisicile-demon aproape invizibile i se freacă de picioarele sfrijite, sperând că va fi destul de prost ca să lase nişte resturi.

Zorii zilei. Tranh rătăceşte pe străzi, vânând un mic dejun pe care nu şi-l poate permite. Îşi croieşte drum pe aleile din piaţă, cu arome de peşte, de coriandru verde, prelung, de iarbă de lămâie. Fructele de durian zac în grămezi urât mirositoare, cu cojile ţepoase acoperite de abcesele roşii de rugină băşicată. Se întreabă dacă ar putea fura unul. Suprafeţele lor galbene sunt umflate şi pătate, dar miezul e hrănitor. Se întreabă câtă rugină băşicată poate consuma un om înainte de a intra în comă.

– Vrei? Ofertă specială. Cinci pentru cinci baht. E bine, nu?

Femeia care ţipă la el n-are niciun dinte; îi zâmbeşte cu gingiile şi repetă:

– Cinci pentru cinci baht.

Îi vorbește în mandarină, recunoscându-l după moștenirea lor comună, cu toate că ea a avut norocul să se nască în Regat, iar el a avut ghinionul să se stabilească în Malaysia. Chinezi din Chiu Chow, binecuvântați cu protecția clanului și a regelui lor. Tranh își înăbușă invidia.

– Mai degrabă patru pentru patru.

Face un calambur cu omonime. Măsură pentru măsură. Patru pentru moarte.

– Au rugină bășicată.

Ea își flutură mâna cu o privire acră.

– Cinci pentru cinci. Sunt încă bune. Mai mult decât bune. Culese exact înainte.

Ia o macetă strălucitoare și taie un durian în două, dându-i la iveală miezul vâscos, de un galben curat, cu adâncituri lucind de grăsime. Mirosul grețos de dulceag al fructului proaspăt se înalță în aer și îi învăluie.

– Vezi! Miezul e bun. Le-am cules exact la timp. Sunt încă sigure.

– S-ar putea să cumpăr unul.

Nu-și poate permite niciunul. Dar nu se poate împiedica să răspundă. E prea bine să fii privit drept cumpărător. Își dă seama că e din cauza costumului. Frații Hwang l-au ridicat în ochii femeii. Nu i-ar fi vorbit dacă n-ar fi fost costumul. Nici măcar n-ar fi deschis vorba.

– Cumpără mai multe! Cu cât cumperi mai mult, cu atât economisești mai mult.

El se silește să zâmbească, întrebându-se cum să pună capăt unei tocmeli pe care n-ar fi trebuit s-o înceapă niciodată.

– Sunt doar un om bătrân. N-am nevoie de atât de mult.

– Un bătrân sfrijit. Mănâncă mai mult. Îngrașă-te!

Ea spune asta și râd amândoi. El caută un răspuns, ceva care să păstreze viața interacțiunii lor prietenești, dar limba

îl dezamăgește. Femeia îi vede privirea neajutorată. Clatină din cap.

– Ah, tataie. Sunt vremuri grele pentru toată lumea. Prea multe pentru voi dintr-odată. Nimeni n-ar fi crezut că acolo o să fie atât de rău.

Tranh lasă capul în jos, stânjenit.

– Te-am deranjat. Trebuie să plec.

– Așteaptă. Poftim. Îi oferă durianul tăiat în jumătate. Ia-l.

– Nu mi-l pot permite.

Ea schițează un gest nerăbdător.

– Ia-l. Îmi poartă noroc când ajut pe cineva din vechea țară. Zâmbește. Și rugina bășicată arată prea rău ca să i-l vând altcuiva.

– Ai suflet bun. Buddha îți zâmbește.

Dar, când ia darul femeii, remarcă din nou mormanul de fructe din spatele ei. Toate stivuite cu grijă, cu petele și cu pustulele însângerate de rugină bășicată. Exact ca stivele de capete de chinezi din Malacca: soția și fiicele lui holbându-se la el, acuzatoare. Scapă durianul și îl îndepărtează cu o lovitură de picior, ștergându-și cu frenezie mâinile de haină, încercând să scape de sângele de pe palme.

– Vai! L-ai irosit!

Tranh abia dacă aude țipătul femeii. Se îndepărtează de fructul căzut clătinându-se, holbându-se la suprafața lui zdrențuită. La miezul revărsat din interior. Aruncă în jur priviri înnebunite. Trebuie să iasă din mulțime. Trebuie să scape de trupurile înghesuite și de duhoarea de durian care e pretutindeni, e în gâtul lui, densă, îngrețoșându-l. Își duce mâna la gură și fuge, agățându-se de alți cumpărători, luptându-se să scape din îmbulzeala lor.

– Unde te duci? Întoarce-te! *Huilai!*

Dar cuvintele femeii se sting repede. Tranh se îndeasă în mulțime, îmbrâncind femei cu coșurile pline de rădăcini de

lotus alb și de pătlăgele vinete, ocolind fermierii și cărucioarele lor zdrăngănitoare, din bambus, contorsionându-se pe lângă butoaie cu calmar și cu pești cap-de-șarpe. Se avântă în lungul aleii ca un hoț identificat, dând din coate și ocolind, alergând fără să știe încotro, dar alergând oricum, dorindu-și cu disperare să scape de capetele stivuite ale rudelor și ale compatrioților săi.

Aleargă și iar aleargă.

Și dă buzna în spațiul deschis de pe șoseaua Charoen Krung. Un praf fin, de balegă, și lumina fierbinte a soarelui se revarsă asupra lui. Ricșele trec pe lângă el huruind. Palmierii și bananierii scunzi licăresc, verzi, în aerul strălucitor.

Panica lui Tranh dispare cu aceeași repeziciune cu care l-a luat în stăpânire. Se oprește brusc, cu mâinile pe genunchi, trăgându-și răsuflarea și înjurându-se. *Nebunule. Nebunule. Dacă nu mănânci, mori.* Își îndreaptă spatele și încearcă să se întoarcă, dar imaginea fructelor stivuite îi fulgeră în minte și se îndepărtează de alee împleticindu-se, din nou îngrețoșat. Nu se poate întoarce. Nu poate face față mormanelor însângerate. Se îndoaie de mijloc și stomacul îi palpită, dar din măruntaiele lui goale nu ies decât dâre de salivă.

În cele din urmă, își șterge gura cu o mânecă de la Frații Hwang și își impune să meargă drept și să-nfrunte chipurile străine din jur. O mare de venetici prin care trebuie să-nvețe să înoate și care îl numesc pe el *farang*. Gândul îl dezgustă. Așa cum îl dezgustă și ideea că, în Malacca, locul unde trăia familia lui de zece generații și unde clanul avea rădăcini adânci, nu era nimic mai mult decât un intrus. Că istoria demnă de stimă a clanului său nu e nimic altceva decât o notă de subsol despre expansiunea chinezilor, care s-a dovedit a fi la fel de efemeră ca răcoarea nopții. Că poporul lui n-a fost decât o revărsare accidentală de orez pe hartă,

un orez șters acum de pe suprafața lumii cu mult mai multă grijă decât fusese împrăștiat.

În toiul nopții, Tranh descarcă marfă de la U-Tex, marca MătăsuriRoșii, o ofertă pentru Zeul Cartof. O slujbă providențială. Un moment norocos, cu toate că genunchii i s-au înmuiat, i-au devenit nesiguri și simte că în curând îi vor ceda. O slujbă providențială, cu toate că îi tremură mâinile cu care prinde sacii grei, dați jos de pe magadenți. În noaptea asta, nu se alege doar cu plata, ci și cu o ocazie de a fura. Deși cartofii MătăsuriRoșii sunt mici și au fost recoltați numai ca să se evite o nouă invazie a mucegaiului scabis – a patra variațiune genetică de anul ăsta – sunt încă buni. Iar dimensiunile reduse înseamnă că potențialul lor nutritiv sporit îi încape cu ușurință în buzunare.

Hu se apleacă deasupra lui, lăsând jos cartofii. În timp ce megadenții masivi, elefantini, își târșesc picioarele și grohăie, așteptând să fie descărcate furgoanele imense pe care le-au adus. Tranh prinde ofrandele lui Hu cu cârligele și poartă sacii pe ultimul pas către pământ. Agață, prinde, rotește, lasă jos. Iarăși și iarăși și iarăși.

Nu face munca asta singur. Femeile din mahalalele Turnului se îngrămădesc în jurul scării lui. Își întind mâinile și mângâie fiecare sac, în timp ce îl coboară el. Degetele lor cercetătoare alunecă pe țesătura de cânepă sau pe pânza de sac, căutând găuri, despicături mărunte, daruri aduse de noroc. Îi mângâie de mii de ori poverile, urmărind cu respect cusăturile, retrăgându-se numai atunci când bărbații chinezi se îndeasă printre ele ca să ridice sacii și să îi ducă Zeului Cartof.

După prima oră de muncă, brațele lui Tranh tremură. După trei ore, abia se mai poate ține pe picioare. Coboară fiecare nou sac clătinându-se pe scara lui care scârțâie, apoi icnește și

scutură din cap, descotorosindu-se de sudoarea scursă-n ochi în timp ce așteaptă ivirea următorului sac.

Hu îl studiază de deasupra.

– Te simți bine?

Tranh aruncă o privire prudentă peste umăr. Zeul Cartof supraveghează, numărând sacii cărați în depozit. Ochii i se opresc din întâmplare pe furgon și îl mătură pe Tranh cu privirea. Dincolo de el, cincizeci de bărbați ghinioniști privesc tăcuți din întuneric, fiecare dintre ei cu mult mai vigilent decât ar putea fi vreodată Zeul Cartof. Tranh se îndreaptă și întinde brațele după noul sac, încercând să nu se gândească la ochii supraveghetori. Cu câtă politețe așteaptă. Cât de tăcuți. Cât de înfometați.

– Mă simt bine. Pur și simplu bine.

Hu ridică din umeri și împinge următorul sac peste marginea furgonului. Hu are locul cel mai bun, dar Tranh nu i-o poate lua în nume de rău. Unul sau altul trebuie să sufere. Și Hu e cel care a găsit slujba. Hu are dreptul la locul cel mai bun. Are dreptul să se odihnească o clipă înainte de a pune în mișcare următorul sac. La urma urmelor, Hu l-a racolat pentru munca asta pe Tranh, care altminteri ar fi răbdat de foame toată noaptea. E corect.

Tranh ia sacul și îl coboară către marea de mâini de femei în așteptare, desprinde cârligele cu o răsucire și îl lasă să cadă pe pământ. Își simte încheieturile dezmembrate, elastice, de parcă femurul și tibia ar fi gata să-i alunece, desprinzându-se unul de altul în orice clipă. E amețit de căldură, dar nu îndrăznește să ceară încetinirea ritmului.

Un alt sac cu cartofi se lasă în jos. Mâinile femeilor se înalță ca o încâlceală de alge, pipăind, împungând, tânjind. Nu le poate sili să se îndepărteze. Chiar dacă țipă la ele, se întorc. Sunt ca pisicile-demon; nu se pot abține. Tranh lasă sacul să

cadă pe ultimul metru care îl desparte de pământ și-și ridică brațele după un altul, care apare peste marginea furgonului.

Când îl agață, scara lui scârțâie și alunecă pe neașteptate. Trepidează, lovindu-se de partea laterală a furgonului, apoi se oprește brusc. Tranh se leagănă, jonglează cu sacul de cartofi, încercând să-și stabilizeze centrul de greutate. Mâinile sunt pretutindeni în jurul lui, smucind de sac, trăgând, împungând.

– Atenție...

Scara alunecă din nou. Tranh cade ca o piatră. Femeile se împrăștie când îl văd căzând. Lovește pământul și durerea îi explodează în genunchi. Sacul cu cartofi crapă. Pentru o clipă își face griji, întrebându-se ce-o să spună Zeul Cartof, însă apoi aude țipete jur-împrejur. Se rostogolește pe spate. Deasupra lui, furgonul se leagănă, cutremurându-se. Oamenii urlă și fug. Megadentul fandează în față și furgonul se înalță. Scările de bambus cad în ploaie, plesnesc pavajul cu zgomotul unor artificii strălucitoare. Animalul se întoarce și furgonul alunecă pe lângă Tranh, transformând scările în așchii. Creatura e incredibil de rapidă, deși furgonul continuă s-o stânjenească. Își deschide gura imensă și începe deodată să urle, un sunet atât de înalt și de disperat încât pare desprins de pe buze de om.

În jurul lor, alți megadenți răspund în cor. Sunetul discordant inundă străzile. Megadentul se saltă pe picioarele din spate, o explozie de mușchi și de viteză care rupe hamurile furgonului și îl azvârle ca pe o jucărie. Oamenii cad pe traiectorii acrobatice, ca florile scuturate din cireș. Animalul înnebunit se înalță iarăși și lovește furgonul cu piciorul. Îl trimite târâș în lateral. Acesta alunecă zgomotos pe lângă Tranh, ratându-l cu câțiva centimetri.

El vrea să se ridice, dar piciorul nu-l ajută. Furgonul se strivește de un zid. Bambusul și tecul crapă, explodează, atelajul se face praf în timp ce megadentul îl trage și-l lovește cu

picioarele, încercând să se elibereze pe de-a-ntregul. Tranh se târăște, ferindu-se din calea furgonului zburător, ajutându-se cu o mână după alta și trăgând după sine piciorul nefolositor. Locul e plin de bărbați care zbiară comenzi, încercând să controleze animalul, dar Tranh nu se uită înapoi. Privește țintă bolovanii din fața lui, își concentrează eforturile ca să ajungă la loc sigur. Piciorul nu-i funcționează. Îl refuză. Pare să-l urască.

În cele din urmă ajunge la adăpostul unui zid protector. Se trage în sus.

– Sunt teafăr, își spune. Teafăr.

Își testează cu delicatețe piciorul, își lasă greutatea pe el. E instabil, dar nu simte cu adevărat o durere, nu acum.

– *Mei wenti. Mei wenti*, șoptește. Nu e o problemă. Nu e decât o lovitură zdravănă. Nu e o problemă.

Oamenii continuă să țipe și megadentul să zbiere, dar el nu-și vede decât bătrânul genunchi fragil. Se desprinde de zid. Face un pas, căutându-și centrul de greutate, și cade ca o marionetă de la teatrul de umbre când i se slăbesc sforile.

Scrâșnește din dinți și se saltă iarăși dintre bolovani. Se sprijină de zid, masându-și genunchiul și privind balamucul. Bărbații aruncă frânghii peste spinarea megadentului care se zbate, trăgându-l în jos și imobilizându-l în cele din urmă. Mai bine de douăzeci de bărbați se străduiesc să-l priponească.

Furgonul s-a sfărâmat complet și cartofii s-au răspândit pretutindeni. Solul e acoperit de un piure gros. Femeile se târăsc în genunchi, înfigându-și degetele în mizerie, luptându-se între ele ca să adune tuberculii terciuiți. Îi răzuiesc de pavaj. O parte dintre cartofii recuperați au pete roșii, dar nimănui nu pare să-i pese. Continuă să se încaiere. Floarea roșie se lățește. În centrul ei, din nămol ies pantalonii unui bărbat.

Tranh se încruntă. Se trage din nou în sus și se îndreaptă spre furgonul zdrobit țopăind pe piciorul sănătos. Se prinde

de cadrul lui rupt, holbându-se. Trupul lui Hu e o ruină înfiorătoare, scăldată în balegă de megadent și în piure de cartofi. Și acum, când e aproape, Tranh vede că uriașele picioare cenușii ale animalului care se zbate sunt pline de sângele prietenului lui. Cineva strigă după un doctor, dar o face cu jumătate de gură, e un obicei din vremea când nu erau cu toții cartele galbene.

Tranh încearcă din nou să stea pe picioare, dar genunchiul lui eșuează, dând dovadă de aceeași dezarticulare bizară. Se agață de podeaua crăpată a furgonului și se trage din nou în poziție verticală. Își mișcă piciorul, încercând să priceapă de ce nu-l susține. Genunchiul se îndoaie, nu-l doare în mod deosebit, dar nu-i susține greutatea. Face încă un test, cu același rezultat.

Megadentul odată imobilizat, în zona de descărcare se restabilește ordinea. Cadavrul lui Hu e tras deoparte. Pisicile-demon se adună în preajma bălții lui de sânge, sclipiri feline sub strălucirea felinarelor cu metan. Urmele lor ciuruiesc în număr din ce în ce mai mare mizeria în care s-au transformat cartofii. În nămol apar tot mai multe urme de labe, convergând din toate direcțiile către leșul aruncat.

Tranh oftează. Așa ne ducem toți, se gândește. Murim cu toții. Chiar și noi, cei care am făcut tratamente antiîmbătrânire și cură cu penis de tigru și ne-am păstrat puternici, suntem obiectul călătoriei spre Iad. Promite să ardă bani pentru Hu, să-i ușureze calea prin viața de apoi, apoi își revine și își aduce amine că nu mai e omul care a fost. Nu mai are acces nici la banii de hârtie pentru Iad.

Cu părul zburlit, plin de furie, Zeul Cartof vine să-l studieze. Se încruntă, suspicios.

– Mai poți lucra?

– Pot.

Tranh încearcă să meargă, dar se împleticește încă o dată și se agață de cadrul furgonului sfărâmat.

Zeul Cartof clatină din cap.

– O să-ți plătesc pentru orele lucrate.

Îi face semn cu mâna unui bărbat tânăr, odihnit și rânjind fiindcă au legat megadentul.

– Tu. Te miști repede. Cară restul sacilor în depozit.

Alți muncitori se aliniază deja și înșfacă încărcătura din furgonul sfărâmat. Când iese cu primul sac, noul angajat aruncă o privire fulgerătoare spre Tranh, apoi își ferește ochii, ascunzând ușurarea pe care i-o oferă incapacitatea lui.

Zeul Cartof se uită satisfăcut și se îndreaptă din nou spre depozit.

– Plată dublă, strigă Tranh către spatele lui, care se îndepărtează. Plătește-mă dublu. Mi-am pierdut piciorul pentru tine.

Șeful se uită cu milă înapoi, la Tranh, apoi aruncă o privire spre trupul lui Hu și ridică din umeri. Acceptă cu ușurință. Hu n-o să ceară nicio compensație.

E mai bine să mori fără s-o știi decât să simți fiecare centimetru înfometat al prăbușirii; Tranh revarsă banii primiți pentru piciorul accidentat pe o tejghea, schimbându-i cu o sticlă de whisky Mekong. E bătrân. E distrus. E ultimul din neamul lui. Fiii lui sunt morți. Fiicele i-au plecat de mult dintre cei vii. Strămoșii lui vor rămâne abandonați în lumea de sub pământ, fiindcă nimeni nu mai arde tămâie și nu mai aduce ofrande de orez dulce pentru ei.

Cum trebuie să-l mai blesteme.

Șchioapătă, se împleticește și se târăște prin arșița nopții de pe străzi, strângând într-o mână sticla destupată și scrijelind cu cealaltă tocurile ușilor, pereții și stâlpii felinarelor cu metan ca să se țină pe picioare. Genunchiul îl ajută uneori; alteori nu e bun de nimic. A sărutat pavajul de multe ori.

Își spune că scormonește gunoaiele, căutând un mijloc de subzistență. Dar Bangkokul e un oraș de gunoieri, iar ciorile, pisicile-demon și copiii au adunat totul înaintea lui. Dacă e cu adevărat norocos, va întâlni cămășile albe și îl vor doborî, trimițându-l într-o uitare însângerată, alături de precedentul deținător al frumosului costum de la Frații Hwang, care-i flutură acum zdrențuit pe lângă fluierele picioarelor. Ideea îl atrage.

În pântecul lui gol se rostogolește un ocean de whisky și, pentru prima oară după Incident, se simte încălzit, fericit și fără griji. Râde și bea, strigă cămășile albe, le numește tigri de hârtie, le spune tăietori de frunză la câini. Le cheamă la el. Aruncă vorbe ispititoare, așa că oricine îl aude îl va găsi irezistibil. Dar patrulele Ministerului Mediului au dat probabil de alte cartele galbene pe care să le maltrateze, fiindcă Tranh hoinărește de unul singur prin lumina verzuie de pe străzile Bangkokului.

Nu contează. N-are nicio importanță. Dacă nu poate găsi niște cămăși albe care să facă treaba, o să se-nece singur. O să meargă la fluviu și-o să se-arunce în măruntaiele lui. Curentul o să-l poarte către mare, și gândul ăsta îl încântă. O să-și găsească sfârșitul în ocean, precum cliperele lui sabordate, precum ultimul dintre moștenitorii săi. Ia o înghițitură lacomă de whisky, își pierde echilibrul, se răsucește și cade încă o dată la pământ, suspinând și înjurând cămășile albe și bentițele verzi și macetele ude.

În cele din urmă se târăște pe pragul unei uși și se odihnește, strângând cu o mână slăbită sticla de whisky rămasă intactă ca prin minune. O leagănă la piept, ca pe o ultimă fărâmă prețioasă de jad, zâmbind și râzând fiindcă nu s-a spart. N-ar vrea să-și irosească economiile de-o viață de dragul pietrelor de caldarâm.

Ia încă o înghițitură. Se holbează la licărul lămpilor cu metan de deasupra capului. Disperarea e culoarea metanului

tocmai bun pentru ardere, care pâlpâie, verde și gazos, viu în beznă. Verdele îl ducea cândva cu gândul la coriandru, la mătase și la jad, dar acum pentru el nu mai înseamnă decât bărbați însetați de sânge, cu bentițe ca însemn al patriotismului, și nopți de căutări flămânde prin gunoaie. Și pâlpâirea felinarelor. Un întreg oraș verde. Un întreg oraș al disperării.

Pe trotuarul celălalt aleargă o umbră, rămânând tot timpul în întuneric. Tranh se apleacă în față, îngustându-și ochii. La început o ia drept o cămașă albă. Dar nu. Înaintează mult prea ferit. E o femeie. O fată. O făptură frumoasă, fardată. O ispită care pășește sacadat, spasmodic, ca o...

O fată mecanică.

Tranh zâmbește larg, rictusul de încântare al unui schelet surprins la vederea acelei creaturi nefirești furișându-se în noapte. O fată mecanică. Fata mecanică a lui Ma Ping. Imposibilitatea întrupată.

Se strecoară din umbră în umbră, o creatură încă și mai îngrozită de cămășile albe decât o cartelă galbenă geriatrică. Stafia fragilă a unei copile smulse din habitatul ei firesc și instalată într-un oraș care detestă tot ce reprezintă ea: moștenirea ei genetică, creatorii ei, concurența ei nefirească – lipsa fantomatică a unui suflet. Ea a fost acolo în fiecare noapte, în timp ce el fura miezul pepenilor aruncați. A fost acolo, clătinându-se prin întunericul încins, în timp ce el se ferea de patrulele cămășilor albe. Și, sfidând totul, ea a supraviețuit.

Tranh se silește să se ridice. Se clatină, beat și nesigur pe picioare, apoi pornește pe urmele ei, cu o mână încleștată pe sticla de whisky, cu cealaltă sprijinindu-se de pereți, agățându-se când i se slăbește genunchiul rănit. E o prostie, un capriciu, dar fata mecanică i-a luat în stăpânire imaginația tulburată de alcool. Vrea să urmărească această creație japoneză neverosimilă, această intrusă pe un pământ străin, mai disprețuită

chiar decât el însuși. Poate ca s-o protejeze de pericolele nopții. Ca să poată pretinde că nu e caricatura scheletică și beată a unui bărbat, că de fapt mai e încă tigru.

Fata mecanică merge pe cele mai întunecate dintre aleile cufundate în beznă, la adăpostul negurii, ascunsă de cămășile albe care ar înhăța-o și ar terciui-o înainte de a avea timp să protesteze. Pisicile-demon urlă la trecerea ei, adulmecând o creație inginerească tot atât de cinică precum ele însele. Regatul e infestat cu molime și cu animale, asediat de atât de mulți monștri zămisliți de bioinginerie, încât nu li se mai știe numărul. Mici precum ciucurele cenușiu numit *fa' gan*, sau mari ca megadenții, sosesc întruna. Și, în timp ce Regatul se străduiește să se adapteze, Tranh se furișează pe urmele unei fete mecanice, și amândoi sunt tot atât de invazivi ca rugina bășicată dintr-un durian, și tot atât de bineveniți.

Pentru cineva care se mișcă atât de neuniform, fata mecanică se deplasează destul de repede. Lui Tranh îi vine greu să țină pasul cu ea. Genunchiul lui scârțâie și scrâșnește, iar el strânge din dinți de durere. Uneori cade, cu un mormăit înăbușit, dar o urmărește totuși. În fața lui, fata mecanică se ascunde în alte întunecimi, o dâră în mișcare nesigură. Mersul ei spasmodic îi trâmbițează natura neomenească, oricât de frumoasă ar fi. Oricât de inteligentă, oricât de puternică, cu pielea oricât de suplă, e o creatură mecanică și e menită să fie slugă – și e marcată ca atare printr-o specificație genetică, trădându-se la fiecare pas nefiresc.

În cele din urmă, când Tranh are impresia că piciorul lui o să cedeze definitiv și că n-o să mai poată continua, fata mecanică se oprește. Stă în gura întunecată a unei clădiri înalte dărăpănate, a unui turn la fel de înalt și de prăpădit ca acela care-l adăpostește pe el însuși, o altă carcasă a vechii Expansiuni. Muzica și râsetele se strecoară în jos, coborând de la mare înălțime. La ferestrele etajelor de sus plutesc siluete conturate

de lumină roșie, siluete de femei dansând. Strigăte de bărbați și bătăi de tobă. Fata mecanică dispare înăuntru.

Cum o fi să intri într-un astfel de loc? Să cheltuiești bani gârlă, în timp ce femeile dansează și cântă melodii senzuale? Tranh regretă dintr-odată că și-a cheltuit ultimul baht pe whisky. Acolo ar fi trebuit să moară. Înconjurat de plăceri ale cărnii pe care nu le-a mai cunoscut de când și-a pierdut țara și viața. Își țuguie buzele, chibzuind. Poate reușește să intre, blufând. Încă mai poartă hainele de la Frații Hwang. Poate încă mai pare un gentleman. Da. O să-ncerce și, dacă pățește și rușinea de a fi dat afară, dacă e umilit în public încă o dată, ce contează? Oricum va fi mort în curând, plutind pe apele fluviului către mare, pentru a li se alătura fiilor săi.

Începe să traverseze strada, dar genunchiul îi cedează și cade. Salvează sticla de whisky mai mult datorită norocului decât dexterității. Ultimele înghițituri de lichid chihlimbariu licăresc în lumina metanului. Se strâmbă și se ridică în șezut, apoi se târăște înapoi, pe pragul unei uși. O să se odihnească mai întâi. Și-o să termine băutura. Probabil că fata mecanică o să stea acolo multă vreme. Are timp să-și revină. Și, dacă o să cadă iarăși, măcar n-o să irosească alcoolul. Înclină sticla și o duce la buze, apoi își lasă capul obosit să se sprijine de perete. O să-și tragă pur și simplu răsuflarea.

Din clădirea înaltă izvorăsc râsete. Tranh se trezește cu o tresărire. Un bărbat apare împleticindu-se din umbra portalului: e beat, hohotește. Alții se revarsă pe urmele lui. Râd, înghiontindu-se unii pe alții. Trag afară, după ei, femei care chicotesc. Fac semn către ricșele care așteaptă pe alee clienți cherchheliți. Se împrăștie încetul cu încetul. Tranh înclină sticla de whisky. Descoperă că e goală.

Alți doi bărbați ies din burdihanul clădirii înalte. Unul e Ma Ping. Celălalt e un *farang* care nu poate fi decât șeful lui

Ma. *Farang*-ul își flutură degetele către o ricșă. Se urcă și face din nou cu mâna, în semn de rămas-bun. La rândul său, Ma își ridică mâna și ceasul lui cu aur și diamante scânteiază sub lumina metanului. Ceasul lui Tranh. Istoria lui Tranh. Bijuteria lui de familie e o străfulgerare în întuneric. El se încruntă. Își dorește s-o poată smulge de la încheietura mâinii lui Ma.

Ricșa *farang*-ului pornește, cu lanțurile neunse ale bicicletei scrâșnind și cu un hohot de bețiv, lăsându-l pe Ma Ping singur în mijlocul străzii. El râde pentru sine însuși, pare să se întrebe dacă să se întoarcă în bar, apoi râde iarăși și se răsucește, dând să traverseze către Tranh.

Acesta se retrage în beznă, nedorind să fie surprins de Ma într-o asemenea stare. Nedorind să mai îndure și alte umilințe. Se ghemuiește cât mai adânc sub cadrul ușii, în timp ce Ma se împleticește pe stradă, în căutarea unei ricșe. Dar, pe moment, toate au fost luate. Niciuna nu mai stă la pândă sub ferestrele barurilor.

Ceasul de aur de la încheietura lui Ma scânteiază din nou în lumina metanului.

Pe stradă se materializează siluete palide, poleite cu verde, trei bărbați mergând pe jos, cu ten de culoarea mahonului, aproape negru în întuneric, contrastând puternic cu albul încrețit al cămășilor lor. Bastoanele negre li se răsucesc cu nepăsare, agățate de încheieturile mâinilor. La început, Ma pare să nu-i vadă. Cămășile albe se apropie, nonșalante. Vocile li se aud cu ușurință în tăcerea nopții.

– Te plimbi pe-afară târziu.

Ma ridică din umeri, zâmbește cu o oarecare neliniște.

– Nu tocmai. Nu e chiar atât de târziu.

Cei trei se strâng mai aproape.

– Târziu pentru o cartelă galbenă. Ar trebui să fii acasă acum. Ai ghinion dacă stai pe-afară după ora stingerii pentru cartelele galbene. Mai ales cu aurul ăla galben la încheietură.

Ma își ridică mâinile, într-un gest defensiv.

– Nu sunt o cartelă galbenă.

– Accentul tău spune altceva.

Ma își duce mâinile la buzunare, bâjbâie prin ele.

– Serios. O să vedeți. Uitați-vă.

O cămașă albă vine cu un pas mai aproape.

– Am spus eu că poți să te miști?

– Actele mele. Uitați-vă...

– Scoate mâinile din buzunare!

– Uitați-vă la ștampilele mele!

– Mâinile-afară!

O străfulgerare de baston negru.

Ma țipă, își prinde cotul în palmă. Alte lovituri cad în ploaie. Ma se ghemuiește, încercând să se ferească. Înjură:

– *Nimade bi!*

Cămașa albă râde.

– Cartela asta galbenă vorbește.

Unul dintre cei trei își flutură bastonul, jos și rapid, și Ma se prăbușește urlând, se încolăcește în jurul piciorului rănit. Cămășile albe se strâng mai aproape. Unul îl lovește peste față, făcându-l să se dezdoaie, apoi îi plimbă bastonul pe piept, întinzând sângele.

– Are haine mai frumoase decât tine, Thongchai.

– Probabil s-a furișat peste graniță cu fundul plin de jad.

Unul dintre ei se lasă pe vine, studiază fața lui Ma.

– E adevărat? Te caci jad?

Ma scutură frenetic din cap. Se rostogolește într-o parte și începe să se târască. Din gură i se prelinge o șuviță de sânge negru. Își târăște după el un picior, fără să-i fie de vreun folos. O cămașă albă îl urmărește, îl răstoarnă cu o lovitură de bocanc și își pune piciorul pe fața lui. Ceilalți doi inspiră scurt și se retrag cu câte un pas, șocați. Să bați un om e una...

– Suttipong, nu.

Bărbatul pe nume Suttipong își privește colegii peste umăr.

– Nu-i nimic. Cartelele astea galbene sunt la fel de rele ca rugina bășicată. N-au nicio importanță. Toți vin cerșind, cer mâncare când avem și așa destul de puțin pentru ai noștri, și uite. Dă cu piciorul în încheietura lui Ma. Aur.

Ma icnește, încearcă să-și scoată ceasul.

– Ia-l. Poftim. Te rog. Ia-l.

– Nu poți să-l dai, cartelă galbenă, că nu-i al tău.

– Nu... cartelă galbenă. Ma are răsuflarea tăiată. Vă rog. Nu țin de Ministerul vostru.

Mâinile lui bâjbâie prin buzunare, caută înnebunit, sub privirile cămășii albe. Își scoate actele și le flutură în aerul fierbinte al nopții.

Suttipong ia hârtiile, le aruncă o privire. Se apleacă mai aproape.

– Și compatrioților noștri le e frică de noi, credeai că nu?

Azvârle actele la pământ, apoi lovește, iute ca o cobră. Una, două, trei, loviturile cad în ploaie. E foarte rapid. Foarte metodic. Ma se strânge ghem, încercând să se protejeze. Suttipong face un pas înapoi, răsuflând greu. Își flutură mâna către ceilalți.

– Învățați-l ce-nseamnă respectul.

Cei doi se privesc cu îndoială, dar, la îndemnurile lui Suttipong, îl iau la bătaie pe Ma, adresându-și unul altuia strigăte de încurajare.

Câțiva bărbați ies din baruri și se împleticesc pe stradă, dar la vederea uniformelor albe se întorc înăuntru în fugă. Cele trei cămăși albe sunt singure. Și, dacă scena mai e privită și de alți ochi, atunci aceștia nu se arată. În cele din urmă, Suttipong pare mulțumit. Îngenunchează și scoate vechiul Rolex de la mâna lui Ma, îl scuipă în față și le face semn colegilor lui să i se alăture. Îi întorc spatele și se îndepărtează, trecând cu pași mari pe lângă ascunzătoarea lui Tranh.

Cel pe nume Thongchai se uită înapoi.

– Ar putea face plângere.

Suttipong clatină din cap, cu atenția concentrată asupra Rolex-ului pe care-l ține în mână.

– Și-a-nvățat lecția.

Pașii li se pierd în întuneric. Muzica se strecoară în jos din cluburile adăpostite de clădirea înaltă. Strada e tăcută. Tranh stă în așteptare vreme îndelungată, uitându-se după alți vânători. Nimic nu mișcă. De parcă întregul oraș i-ar fi întors spatele chinezului din Malaysia care zace zdrobit în stradă. Într-un târziu, Tranh iese șchiopătând din întuneric și se apropie de Ma Ping.

Ma îl zărește și ridică o mână fără vlagă.

– Ajutor.

Încearcă să pronunțe cuvintele în thailandeză, apoi din nou în engleza *farang*-ilor și în cele din urmă în malaysiană, de parcă s-ar fi reîntors în copilărie. Apoi pare să-l recunoască pe Tranh. Face ochii mari. Zâmbește slab, întredeschizându-și buzele crăpate și pline de sânge. Vorbește în mandarină, limba comercială a frăției lor.

– *Lao pengyou*. Ce cauți aici?

Tranh se ghemuiește lângă el, îi privește pielea crăpată a feței.

– Am văzut-o pe fata ta mecanică.

Ma închide ochii, încearcă să zâmbească.

– Atunci mă crezi?

Are ochii atât de umflați încât sunt mai tot timpul închiși și dintr-o tăietură din sprânceană îi curge sânge, prelingându-se în voie.

– Da.

– Cred că mi-au rupt piciorul.

Încearcă să se ridice, icnește și cade. Își examinează coastele, își coboară mâna în jos, către fluierul piciorului.

– Nu pot să merg.

Inspiră scurt când își pipăie un alt os rupt.

– Ai avut dreptate în privința cămășilor albe.

– Cuiul care se saltă coboară înapoi, bătut cu ciocanul.

Ceva din tonul lui Tranh îl face pe Ma să ridice ochii. Studiază chipul celuilalt.

– Te rog. Îți dau mâncare. Găsește-mi o ricșă.

O mână îi rătăcește în jurul încheieturii celeilalte, bâjbâind după ceasul pe care nu-l mai are, încercând să-l ofere. Încercând să se târguiască.

Asta înseamnă soartă? se întreabă Tranh. Sau noroc? Își țuguie buzele, meditând. Soarta a făcut ca propriul lui ceas strălucitor să atragă cămășile albe, cu bastoanele lor nemiloase? Norocul l-a adus să-l vadă pe Ma prăbușindu-se? El și Ma Ping mai au încă de făcut un soi de tranzacție karmică mai amplă?

Îl privește pe Ma implorând și își aduce aminte că a concediat un funcționar tânăr, cu atât de multe vieți în urmă, trimițându-l să-și împacheteze lucrurile după o ciomăgeală și avertizându-l să nu se mai întoarcă niciodată. Dar pe atunci era un om important. Iar acum e atât de mărunt. Tot atât de mărunt ca funcționarul pe care l-a bătut cândva. Poate mai mărunt. Își strecoară mâinile sub spinarea lui Ma, îl ridică.

– Mulțumesc, icnește Ma. Mulțumesc.

Tranh își plimbă degetele prin buzunarele lui, căutând metodic, vrând să găsească banii pe care e posibil să-i fi lăsat cămășile albe. Ma geme, se silește să rostească o înjurătură în timp ce-l înghiontește Tranh. Acesta își numără prada, drojdia din buzunarele lui Ma, care în ochii lui pare totuși o avere. Îndeasă monedele în propriul său buzunar.

Respirația lui Ma e scurtă, gâfâită.

– Te rog. O ricșă. Atât.

Abia reușește să pronunțe cuvintele.

Tranh își lasă capul pe-o parte, meditând, cu instinctele luptându-se între ele. Oftează și clatină din cap.

– Un bărbat își face singur norocul, nu mi-ai spus așa? Zâmbește subțire. Propriile mele cuvinte arogante, ieșind dintr-o gură tânără, obraznică.

Clatină iarăși din cap, uluit de proporțiile ego-ului său anterior, și își sparge sticla de whisky de pietrele caldarâmului. Cioburile sunt împroșcate. Și scânteiază, verzi, în lumina metanului.

– Dacă aș mai fi un om important... Tranh se strâmbă. Dar, pe de altă parte, presupun că suntem amândoi dincolo de astfel de iluzii. Îmi pare foarte rău pentru asta.

Cu o ultimă privire în lungul străzii întunecoase, implântă sticla spartă în gâtul lui Ma. Tânărul tresare și sângele i se răspândește în jurul mâinii lui Tranh. El se retrage brusc, ferindu-și hainele de la Frații Hwang de noul izvor de sânge. Plămânii lui Ma bolborosesc și mâinile i se ridică spre sticla înfiptă în gât, apoi cad în lături. Respirația lui umedă încetează.

Tranh se înfiorează. Îi tremură mâinile, parcă paralizate de un șoc electric. A văzut atât de multă moarte și a împărțit atât de puțină. Iar acum Ma zace în fața lui, un alt chinez-malaysian mort, și nimeni nu poartă vina, în afară de sine însuși. Din nou. Își înăbușă impulsul de a voma.

Se întoarce cu spatele, se târăște la adăpostul întunericului de pe alee și se ridică. Își încearcă piciorul beteag. Pare să-l susțină. Dincolo de beznă, strada e tăcută. Leșul lui Ma zace în mijlocul ei, ca o grămadă de gunoi. Nimic nu mișcă.

Se răsucește pe călcâie și șchiopătează de-a lungul străzii, ținându-se de pereți, sprijinindu-se când genunchiul amenință să-i cedeze. După câteva cvartale, felinarele cu metan încep să se stingă. Pâlpâie unul câte unul, dispărând în tăcere, de parcă o mână uriașă ar străbate trotuarele, stingându-le ca pe lumânări,

pe măsură ce Ministerul Lucrărilor Publice taie gazul. Strada rămâne într-o beznă desăvârşită.

Când Tranh ajunge în sfârşit pe Surawong Road, şoseaua lată şi neagră e aproape lipsită de trafic. Doi bivoli indieni bătrâni trag, placizi, o căruţă cu roţi de cauciuc sub lumina stelelor. În spatele lor călătoreşte un fermier fantomatic, bombănind încetişor. Urletele de împerechere ale pisicilor-demon zgârie aerul fierbinte al nopţii, dar asta e tot.

Apoi, din spate, se aude scârţâitul unui lanţ de bicicletă. Zăngănitul roţilor pe pietrele pavajului. Tranh se întoarce, aşteptându-se în mare parte să dea cu ochii de cămăşi albe răzbunătoare, dar nu e decât o ricşă, trepidând pe bolovani. El ridică o mână, arătând scurt un baht abia dobândit. Ricşa încetineşte. Transpiraţia de pe picioarele ca nişte frânghii ale unui bărbat luceşte în lumina lunii.

– Unde mergi?

Tranh studiază faţa lată a omului cu ricşa, căutând indicii ale trădării, indicii că e un vânător, dar celălalt nu face altceva decât să privească bahtul din mâna lui. El îşi sileşte paranoia să se dea dusă şi se urcă pe scaunul ricşei.

– La fabricile *farang*. Pe malul fluviului.

Celălalt se uită peste umăr, surprins.

– Toate fabricile sunt închise. Lucrul pe timp de noapte consumă prea multă energie. Acolo bezna e neagră.

– N-are importanţă. Există un post liber. Se vor ţine interviuri.

Bărbatul se saltă în picioare pe pedale.

– Noaptea?

– Mâine. Tranh se afundă mai adânc în scaun. Nu vreau să-ntârzii.